

14.2.2020

VN/9020/2019

Lausuntoyhteenveto: luonnos hallituksen esitykseksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Sisällys

1.	TAUSTA	2
2.	YLEISTÄ ESITYKSESTÄ	2
3.	TAAJUUKSIEN KÄYTTÖ JA VERKKOTOIMILUVAT	2
4.	KÄYTTÖOIKEUDEN LUOVUTUKSEEN JA YHTEENLIITTÄMISEEN LIITTYVÄT VELVOLLISUUDET	5
5.	YLEISPALVELU	8
6.	NUMEROINTI JA VALTAKUNNALLISET TILAAJANUMEROT	11
7.	KÄYTTÄJÄN JA TILAAJAN OIKEUDET	12
8.	TIETOTURVA JA KYBERSERTIFIointi	16
9.	VERKKOTUNNUKSET	17
10.	TIEDON SAANNIN ESTOA KOSKEVA MÄÄRÄYS	18
11.	AUDIOVISUAALISTEN PALVELUIDEN SÄÄNTELY	22
12.	KUVAOHJELMALAIN MUUTOKSET	27
13.	VIESTINTÄVERKKOJEN SJOITTAMINEN	28
14.	VAARATIEDOTTAMINEN JA MUUTOKSET LAKIIN VAARATIEDOTTEESTA	30
15.	VIRANOMAISTEN TOIMINTA, TELETOIMINTAILMOITUS JA MAKSUT	32
16.	AUTORADIOT, MUUTOS AJONEUVOLAKIIN	33
17.	MUUTA	34

Id Versionumero

1. Tausta

Liikenne- ja viestintäministeriö lähetti 20.11.2019 lausunnoille luonnoksen hallituksen esitykseksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Liikenne- ja viestintäministeriö pyysi lausuntoa laajasti tahoilta, joiden toimintaan esitetyillä lakimuutoksilla olisi vaikutusta.

Lausuntoaika päättyi 16.1.2020. Luonnos hallituksen esitykseksi lähetettiin lausuntokierrokselle lausuntopalvelu.fi –järjestelmän kautta. Lausuntopyyntö lähetettiin yhteensä 155:lle taholle.

Yhteensä esityksestä saatiin 81 lausuntoa. Lista lausunnonantajista on liitteessä 1.

Kaikki lausunnot on julkisesti saatavilla verkossa osoitteessa lausuntopalvelu.fi

Tässä yhteenvedossa on esitetty keskeisiä huomioita annetuista lausunnoista. Yhteenvedossa käytetään samaa jaottelua, kuin lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistussa lausuntopyynnössä.

2. Yleistä esityksestä

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain uudistamista pidettiin hyvänä kaikissa annetuissa lausunnoissa ja suuressa osassa lausuntoja ehdotettuihin muutoksiin oltiin suhteellisen tyytyväisiä. Lausunnoissa tuli kuitenkin esille myös muutosehdotuksia ja mahdollisia kehityskohteita. Monissa lausunnoissa esitettiin tyytyväisyyttä lainsäädäntöprosessin kulkuun ja eri tahojen vaikutusmahdollisuuksiin prosessin kuluessa. Lainsäädäntöehdotus katsottiin valmistellun huolellisesti, mutta tietyiltä osin lakiehdotukseen toivottiin selkeyttä, täydennyksiä sekä tulkinnanvaraisten kohtien täsmentämistä. Esityksen vaikutusarviointeihin oltiin pääosin suhteellisen tyytyväisiä, mutta myös joitakin täydennystarpeita tuotiin esille.

3. Taajuuksien käyttö ja verkkotoimiluvat

Maa- ja metsätalousministeriö pitää tärkeänä, että taajuuksien käytön suunnittelussa huomioidaan kaikkien hallinnonalojen ja elinkeinojen toimijat. Ministeriön näkemyksen mukaan taajuuspoliittisilla toimilla tulee varmistaa myös paikallisten operaattoreiden toiminta.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Oikeusministeriö kiinnittää lausunnossaan huomiota toimilupajärjestelmän muutoksen hyväksyttävyyttä koskevaan perustuslakivaliokunnan uusimpaan lausuntokäytäntöön. Oikeusministeriö pitää lähikohtaisesti hyväksyttävänä esitysluonnoksen tavoitetta kansallisen turvallisuuden varmistamisesta myös radiolupien osalta, mutta kiinnittää huomiota säännösehdotuksen muotoilun avoimuuteen.

Puolustusministeriö esittää puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen radiolupia koskevaan muutosehdotukseen näkemyksiä jonka mukaan muutos ei saisi johtaa tilanteeseen jossa jo myönnettyjä lupia jouduttaisiin hakemaan uudelleen.

Sisäministeriö kannattaa esitettyjä muutoksia säädöksiin huomioida kansallinen turvallisuus radiolupien myöntämisessä.

Tampereen yliopiston informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta lausuu, että esitetyt viestintäverkkojen taajuuksiin liittyvien toimilupien myöntämiseen ja itse toimilupaehdointiin edelleen liittyvät muutokset ovat pääsääntöisesti hyvin loogisia ja kannatettavia.

Liikenne- ja viestintävirasto lausuu kannattavansa ehdotettua muutosta, jolla mahdollistettaisiin vähäisen paikallisen yleisen teletoiminnan harjoittaminen erikseen määrätyillä taajuusalueilla. Liikenne- ja viestintäviraston mukaan verkkotoimilupia koskevat muutosehdotukset ovat teledirektiivin mukaisia ja hyvin sen tarkoitusta vastaavia ja kannattaa ehdotuksia taajuushuutokauppojen salassapitosäännösten keventämisestä sekä erilaisten huutokauppamallien mahdollistamisesta.

Yleisradio Oy pitää tärkeänä ehdotusta siitä, toimilupaan voidaan liittää ehtoja, jotka koskevat matkaviestinverkkojen verkkoteknistä yhteysnopeutta peittoalueella, mutta ehdottaa perusteluiden täydentämistä.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK katsoo, ettei nykyistä taajuuslainsäädäntöä ole tarvetta muuttaa, vaan jatkaa toimivaa taajuuspolitiikkaa, joka hyödyttää koko Suomea ja kaikkia käyttäjiä.

Keskuskauppakamari lausuu pitävänsä tärkeänä tavoitetta, että nopeiden langattomien laajakaistayhteyksien saatavuutta ja etenkin 5G-verkkojen käyttöönottoa edistetään.

Maa- ja metsätaloustuottajien keskusliitto MTK r.y. kannattaa esitystä vähäisen paikallisen verkkopalvelun tarjoamisesta rajatulla alueella ilman valtioneuvoston myöntämää toimilupaa. MTK katsoo,

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

että esitykseen liittyvän muistion esimerkkiluetteloon paikallisen verkkopalvelun mahdollisista käyttökohteista yritystoiminnassa tulisi lisätä alueet, joilla harjoitetaan maaseutuelinkeinoja. MTK pitää tarpeellisena, että verkkotoimilupaan voidaan liittää muistiossa kuvattuja teleyrityksiä velvoittavia ehtoja, joilla edistetään sähköisen viestinnän palvelujen tarjontaa ja käyttöä sekä varmistetaan, että viestintäverkkoja ja viestintäpalveluja on kohtuullisin ehdoin jokaisen saatavilla koko maassa.

Palvelualojen työnantajat PALTA ry lausuu, että jatkossakin keskeisimmät langattoman laajakaistan taajuudet ja toimiluvat tulisi osoittaa yleistä teletoimintaa harjoittaville kaupallisille toimijoille. Lausunnon mukaan taajuuspolitiikkaa ei ole syytä rajata markkinoilta uusia toimijoita mutta samalla on huolehdittava valtakunnallisten teleyritysten palvelujen laadusta ja mahdollisuudesta investoida.

Suomen yrittäjät ry pitää tärkeänä, että lainsäädäntö suuntaisi taajuuksia muillekin kuin markkinoita nykyisin hallitseville toimijoille ja kannattaa esitystä vähäisen ja paikallisen teletoiminnan harjoittamisesta rajatulla maantieteellisellä alueella radioluvan nojalla sekä huutokauppamallien monipuolistumiseen tähtääviä säännösmuutoksia.

Teknologiateollisuus ry kannattaa mahdollisuutta harjoittaa yleistä teletoimintaa rajatulla alueella ilman verkkotoimilupaa ja pitää asiaa periaatteellisesti merkittävänä.

FiCom ry:n mukaan ehdotusta yleisen ja vähäisen paikallisen verkkopalvelujen tarjoamisesta ilman toimilupaa ja sen perusteluja tulee joko täsmentää huomattavasti tai se tulee poistaa jatkovalmistelussa kokonaan. FiCom kannattaa ehdotettuja toimilupakausion kestoa koskevia säännöksiä, mutta esittää poistettavaksi esityksen ehdotusta, jonka mukaan toimilupaan voitaisiin liittää verkkoteknistä yhteysnopeutta koskevia ehtoja. FiCom esittää, että taajuuksien käyttöoikeuksien vuokraamista koskevaa säännöstä täydennettäisiin. FiCom ehdottaa vertaisarviointimenettelyä koskevaan säännökseen lisättäväksi, että toimialaa tulee kuulla, jos liikenne- ja viestintäministeriö pyytää komission radiotaajuuspolitiikkaryhmää järjestämään vertaisarviointimenettelyn.

DNA Oyj, katsoo, että muutosehdotus koskien vähäisen teletoiminnan harjoittamista rajatulla alueella radioluvan nojalla tulisi poistaa. DNA katsoo, että verkkotoimilupien keston tulisi olla mahdollisimman pitkä. Ehdotus, jonka mukaan toimilupaan voitaisiin liittää verkkoteknistä yhteysnopeutta koskevia ehtoja, jotka vaikuttavat tukiasematiheyteen ja verkon välityskykyyn, voisi DNA:n mukaan lisätä merkittävästi yritysten kustannuksia. DNA:n mukaan lisäys, jonka mukaan verkkotoimilupien ehdot eivät saa estää radiotaajuuksien yhteiskäyttöä, on hyvä ja kannatettava. DNA kannattaa esitettyjä ehdotuksia

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

verkkotoimilupien jatkamisesta ja uusimisesta, mutta katsoo kuitenkin, että niitä tulisi joiltakin osin täydentää. DNA ehdottaa, että mahdollistettaisiin toimiluvanvaraisten taajuuksien vuokraaminen paikallisesti rajattuun käyttöön valtioneuvoston hyväksynnän sijasta Liikenne- ja viestintäviraston luvalla

Elisa Oyj katsoo, että erinomaisesti toimineen taajuuspolitiikan jatkuminen entisellään tulee varmistaa. Sääntelyn tulee Elisan mukaan olla ennustettavaa, joten muutokset eivät saisi vaikuttaa jo myönnettyihin, olemassa oleviin toimilupiin. Elisa ei kannata muutoksia taajuushuutokauppaa koskevaan sääntelyyn. Elisa vastustaa verkkotoimiluvan ehtoja koskevaa ehdotusta.

Telia Finland Oyj ehdottaa verkkoteknistä yhteysnopeutta toimiluvan ehtona koskevan säännöksen poistamista jatkovalmistelussa ja täsmennyksiä toimilupien jatkamista ja uusimista koskevaan sääntelyyn. Huutokauppoja koskevat muutokset ovat Telian mukaan pääosin kannatettavia.

Finnnet-liitto kannattaa ehdotusta paikallisen ja vähäisen verkkopalvelun tarjoamisesta Liikenne- ja viestintäviraston myöntämän radioluvan nojalla. Liitto näkee, että myöntämällä uusia taajuuksia muillekin kuin perinteisille operaattoreille tuetaan uusien palvelujen kehitystä.

Nokia Oyj esittää yleisen ja vähäisen paikallisen verkkopalvelun tarjoajaa koskevaa esitystä tarkennettavaksi ”neutral host” –tyyppisissä tilanteissa.

Digita Oy:n mukaan ehdotus vähäisen paikallisen verkkopalvelun tarjoamisesta Liikenne- ja viestintäviraston myöntämän radioluvan nojalla on tervetullut ja kannatettava. Digita pitää verkkotoimiluvan jatkamista ja uusimista koskevia säädöksiä teledirektiivin mukaisina, mutta tuskin kilpailua lisäävinä, mutta esittää toiveen, että niihin sisältyviä periaatteita sovellettaisiin muihinkin kuin yhdenmukaistetuilla taajuuksilla toimiville verkoille. Digita vastustaa taajuuksien yhteiskäyttöön liittyvää muutosehdotusta.

Suojelupoliisi pitää taajuuksia koskevaa sääntelyä tarpeellisena. Suojelupoliisi kannattaa kansallisen turvallisuuden huomiointia radiolupia myönnettäessä. Suojelupoliisin näkemyksen mukaan jatkovalmistelussa tulee selvittää, kuinka voidaan poistaa paikalliseen ja vähäiseen verkkopalvelun tarjoamiseen liittyvät turvallisuusuhkat.

4. Käyttöoikeuden luovutukseen ja yhteenliittämiseen liittyvät velvollisuudet

Oikeusministeriön mukaan muun kuin huomattavan markkinavoiman perusteella asetettavia velvollisuuksia koskevan sääntelyn osalta olisi jatkovalmistelussa syytä tarkastella sitä, missä määrin kyseisiä

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

velvollisuuksia voidaan valtiosääntöisesti arvioida huomattavaa markkinavoimaa koskevassa lausunto-käytännössä omaksuttujen lähtökohtien pohjalta ja miltä osin sääntelyn valtiosääntöistä hyväksyttävyyttä pitäisi arvioida itsenäisesti.

Valtiovarainministeriön lausunnon mukaan jatkovalmistelussa esitystä tulisi täsmentää siten, että siitä kävisi selkeämmin ilmi, keille käyttöoikeuden luovutusvelvollisuus voitaisiin muun kuin huomattavan markkinavoiman perusteella asettaa, minkä tavoitteen saavuttamiseksi ja millä edellytyksillä.

Yleisradio Oy lausuu, että HVM-yritysten sääntely ja valvonta ovat erityisen tärkeitä tv- ja radiolähetyspalvelumarkkinoilla. Yle pitää tärkeänä, että voimassa olevassa laissa Liikenne- ja viestintävirastolle annetut valtuudet HVM-sääntelyyn ja -valvontaan säilyvät vähintään nykyisen laajuisina, mutta Liikenne- ja viestintävirastolta edellytettävää menettelytapaa voidaan mahdollisesti selvittää säännöksen perusteluissa.

Liikenne- ja viestintävirasto sekä **Keskuskauppakamari** arvioivat, että nyt esitettävät muutokset vastaavat tarkoitusta ja tavoitteita.

Finnet-liitto ry:n mukaan lakiin tulisi kirjata, että oikeus puuttua vähittäishintoihin on voimassa vain erittäin poikkeuksellisissa tilanteissa. Jotta yhteisinvestoinneilla voi olla käytännössä mitään merkitystä, lakiin tulisi Finnet-liiton mukaan kirjata, että viraston mahdollisuus takautuvasti puuttua yhteisinvestointisopimuksiin voi tulla kyseeseen vain aivan poikkeuksellisissa tilanteissa tai jos käy ilmi, että operaattorit ovat alun alkaen tahallisesti pyrkineet kiertämään sääntelyä. Finnet-liiton mukaan lakitekstiin tulisi vanhan infrastruktuurin korvaamista koskevassa säännöksessä määritellä selkeästi teknologianeutraalisuuden periaate ja lisätä ilmoituskynnys sekä aikaraja käsittelylle.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK r.y. kannattaa esitysluonnokseen sisältyvää toimivaltaa käyttöoikeuden luovutukseen liittyvien velvollisuuksien asettamiseen ja esityksiä yhteisinvestoinneista. MTK huomauttaa, että yhteisrakentamista tulee edistää nykyistä määrätietoisemmin erityisesti maaseudulla.

Suomen Yrittäjät ry pitää hyvänä esitystä siitä, että Liikenne- ja viestintävirasto veloitettaisiin tekemään säännöllinen kartoitus laajakaistaverkkojen kattavuudesta sekä mahdollinen ennuste niiden saatavuudesta.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

FiCom ry:n mukaan ainoastaan tukkumarkkinoilla toimivalle huomattavan markkinavoiman yritykselle asetettavia velvollisuuksia koskevan säännöksen perusteluissa tulisi viitata suoraan kirjanpitolain mukaiseen konsernin määritelmään. FiComin näkemyksen mukaan ei paikallista verkkovierailua koskevalle sääntelylle eikä sen mukaisesti asetettaville velvoitteille ole Suomessa tarvetta. FiComin esittää useita sitoumusmenettelyä, yhteisinvestointeja sekä kupariverkon poistamista tai korvaamista koskevia huomioita.

DNA Oyj esittää, että jatkovalmistelussa säännösten perusteluja tulee täydentää ja keskittyä siihen, että perusteluilla ohjataan lakitekstin tulkintaa. Lakiesityksessä tulee DNA:n mukaan selkeyttää muuhun kuin H MV- asemaan perustuvan sääntelyn kohtia sekä huolehtia siitä, ettei laista poisteta sellaisia nykyisen lain sisältämiä sääntelymahdollisuuksia, jotka tuleva markkinakehitys huomioon ottaen mahdollisesti osoittautuisivat tarpeelliseksi. DNA toteaa, että kansallista liikkumavara tulee käyttää siellä, missä se on tarpeellista markkinaongelmien ratkaisemiseksi. DNA:n mukaan erityisen tärkeää on säätää kansallisesti lain tasolla 5G-verkkojen rakentamiseen tarvittavan passiivisen infrastruktuurin käyttöoikeusvelvollisuuksista, joiden tulee koskea tasapuolisesti kaikkia infrastruktuurin omistajia. DNA toteaa, että teledirektiivin implementoinnilla ei tule takautuvasti muuttaa oikeustilaa niin, että sillä rajattaisiin jälkikäteen 5G-verkkojen tehokkaan rakentamisen kannalta välttämättömien velvollisuuksien asettamista. Hallituksen esityksen perusteluissa tulee DNA:n mukaan selkeästi todeta, että Suomen oloissa ensimmäisellä keskittimellä tai jakelupisteellä tarkoitetaan tilaajayhteyskeskusta, jotta mahdollisesti asetettavalla velvollisuudella olisi tosiasiallista merkitystä, ja paikallisen verkkovierailun osalta on todettava paikallisuuden tarkoittavan sitä, että verkkovierailualue on paikallisesti rajattu. DNA korostaa, että teleyritysten toisiltaan saamien tietojen luottamuksellisuus on varmistettava kaikkien käyttöoikeussääntelyyn liittyen luovutettavien tietojen osalta, ja kohtuuttomia velvollisuuksia ei tule asettaa.

Elisa Oyj lausuu, että markkinamäärittelyn ja markkina-analyysin laatiminen oikeiden tietojen pohjalta on koko sääntelyn onnistumisen kannalta ensiarvoisen tärkeää ja sitoumusmenettelyä tulee kehittää niin, että aina ennen huomattavan markkinavoiman päätösten antamista viranomaisilla on velvollisuus selvittää perusteellisesti mahdollisuus ratkaista asia sitoumuksilla. Elisa katsoo, että esityksessä tulisi selvästi todeta, että ainoastaan tukkumarkkinoilla toimivassa yrityksessä ei voi olla omistajana vähittäismarkkinalla toimivaa yritystä.

Telia Finland Oyj lausuu, että Liikenne- ja viestintävirastolle ehdotettu oikeus säännellä vähittäishinnoittelua tulisi rajata vain laajamittaisten ja hyvin vakavien markkinahäiriöiden ratkaisemiseen. Passiivisen infrastruktuurin sääntelyn osalta ehdotettu lainsäädäntö mahdollistaisi Telian mukaan jopa hin-

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

tasääntelyyn, mikä tulisi aiheuttamaan investointihalukkuuden vähenemistä tilanteessa, jossa lisäinvestointeja erityisesti tarvitaan. Perusteeton hintasääntely Telian mukaan jäykistäisi passiivisen infrastruktuurin markkinoiden toimintaa, heikentäisi eri toimijoiden kannusteita investoida infrastruktuuriin ja hidastaisi 5G-verkon rakentumista. Telia lisää, että ehdotettu lainsäädäntö johtaisi päällekkäiseen sääntelyyn, sillä Liikenne- ja viestintävirastolla on jo nyt toimivalta puuttua mahdollisiin passiivista infraa koskeviin markkinahäiriöihin. Telia ehdottaa, että vanhan infrastruktuurin korvaamista koskevan säännöksen perusteluihin kirjoitetaan selkeämmin, että Suomessa ei ole tarvetta asettaa velvoitteita vaihtoehtoisten kiinteän verkon tuotteiden saatavuudelle, koska Suomen tilanteessa kilpailu ja loppukäyttäjien edut ovat turvattuja ilmankin. Telia viittaa lisäksi **FiCom ry:n** asiassa antamiin kommentteihin, liittyen muun muassa täsmennyksiin koskien ilmoituksia Liikenne- ja viestintävirastolle ja määräaika, jossa Liikenne- ja viestintäviraston olisi reagoitava saamiinsa ilmoituksiin. Lisäksi Liikenne- ja viestintävirastolle on Telian mielestä asetettava määräaika Liikenne- ja viestintäviraston saamiin ilmoituksiin reagoimiselle.

Nokia Oyj lausuu yhteisinvestointeja erittäin suuren kapasiteetin verkkoihin koskevan säännöksen osalta, että kun neutral host -yritys omistaa oman alueellisen taajuuden, mutta jakaa taajuutta tai antenneja muiden operaattoreiden käyttöön kohtuukustannuksin, investointi yhteen jaettuun verkkoon on oltava mahdollista.

Digita Oy:n mukaan olisi toivottavaa, että markkina-analyysien välinen sykli pidettäisiin jatkossa olennaisesti sallittuja välejä lyhyempänä. Digitan mukaan tulisi vakavasti harkita tuleeko ennakkosääntelyä ylipäättään asettaa markkinoille, jotka eivät ole sisältyneet komission markkinasuositukseen yli 13 vuoden. Digita ehdottaa, että enimmäishintavelvoitteen voimassaoloaika pidetään nykyisellään.

5. Yleispalvelu

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö pitää tämänhetkistä kahden megatavun nopeutta riittävänä yleispalveluvelvoitteen toteuttamisen kannalta. Ministeriö nostaa esiin nopeuden nostamista tärkeämpänä asiana yleispalveluvelvoitteen laajentamista koskemaan myös vapaa-ajan asuntoja.

Maa- ja metsätalouden ministeriö korostaa verkkojen toimintavarmuuden merkitystä sekä Euroopan unionin tavoitteita sadan megabitin yhteysnopeudesta eurooppalaisilla kotitalouksilla vuoteen 2025 mennessä.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Tampereen yliopiston informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta kannattaa nopeuden nostamista, mutta toteaa viiden megabitin yleispalveluyhteyden olevan edelleen vaatimaton. Tiedekunta esittää yleispalveluyhteyden vaihtoehtoisena toteuttamistapana mallia, mallia, jossa matkaviestinverkkojen kautta tarjottu yleispalveluyhteyden nopeus nostetaan 10 Mbit/s-tasolle ja viimeiselle kymmenykselle tarjotaan vastaavan tasoiset yhteydet toteutettuna jollakin muulla tekniikalla ja julkisella tuella.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto pitää hallituksen esityksessä ehdotettua laajakaistan yleispalvelun vähimmäisnopeuden nostoa perusteltuna toimenpiteenä ja katsoo, että ehdotetun nopeuden riittävyttä tulee seurata.

Yleisradio ehdottaa nopeuden nostamista esitetyn sijasta 10 Mbit/s-tasolle sekä ”teräväpiirtokuva-tarkkuuden tv-ohjelmien” lisäämistä lakiesityksen 87.2 §:än.

Palvelualojen työnantajat PALTA ry ei näe nopeuden nostamista välttämättömänä ja mikäli nopeutta nostetaan, olisi riittävä nopeus 3 Mbit/s.

Keskuskaupakamari ja Ammattiliitto Pro ry katsovat nopeuden nostaminen 3-4 megabittiin sekunnissa olevan riittävää.

Suomen Yrittäjät ry kannattaa ehdotettua nopeuden nostamista sekä nopeuden nostamista vuosikymmenen kuluessa 100 Mbit/s-tasolle.

Kuluttajaliitto ei pidä esitettyä 5 Mbit/s-nopeutta riittävänä vaan yleispalveluliittymän nopeuden tulisi heidän mielestään olla vähintään 10 Mbit/s.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK r.y. kannattaa ehdotusta, mutta pitää yleispalveluyhteyden nopeutta ehdotetussa muodossa vaatimattomana. MTK katsoo, että nopeuden tulisi olla vähintään 10 Mbit/s ja, että yleispalveluvelvoite tulisi laajentaa koskemaan myös 84. artiklassa mainittuja yrityksiä ja yhteisöjä sekä ympäri vuoden käytettäviä vapaa-ajan asuntoja.

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE ja Vammaisfoorumi ry kannattavat ehdotusta ja ehdottavat, että laskutustietojen esteettömydessä huomioitaisiin näkövammaisten ohella muut vamma-ryhmät, kuten selkokieltä tarvitsevat vammaiset henkilöt.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Kuurojen Liitto ry korostaa yleispalveluyhteyden riittävää laatua ja toimintavarmuutta, jotta liittymän avulla voidaan käydä viittomakielisiä videopuheluita ja liikkeeseen perustuvan kielen ymmärrettävyys säilyy molemmilla puhelun osapuolilla.

Näkövammaisten liitto ry kannattaa asetuksenantovaltuutuksen antamista tarkoituksenmukaisen internetyhteyden vähimmäisnopeudesta yleispalvelussa ja erityisryhmille tarjottavien palvelujen vähimmäisvaatimuksista valtioneuvostolle. Liitto ei kannata yleisten numeropalveluiden poistamista yleispalvelun piiristä, sillä näiden palveluiden tarjonta on erityisen tärkeää näkövammaisille henkilöille yhteystietojen hankkimiseksi ja ylläpitämiseksi.

FiCom ry toteaa, että ehdotettu nopeuden nosto aiheuttaisi merkittävää kustannusten nousua yleispalveluyrityksille ja pitää tätä suhteettomana. FiCom pitää erittäin todennäköisenä, että yleispalvelun kustannukset tulisivat jatkossa korvattavaksi valtion varoista. Nopeuden nostolle ei FiComin mielestä ole tarvetta ja mikäli nopeutta nostetaan, tulisi nopeus olla enintään 3 Mbit/s. Samalla voimassa olevat laatuvaatimukset tulisi poistaa. Yleispalvelusääntelyn soveltamisalaa ei tulisi heidän näkemyksen mukaan laajentaa muihin kuin kuluttajiin ja muutenkin sääntelyssä tulisi pitäytyä minimisääntelyn tasolla. FiCom esittää myös, että lakiehdotuksen 87 §:ä tulisi muuttaa siten, että asetuksessa tulisi huomioida tehty selvitys, josta poikkeaminen edellyttäisi erityisen poikkeuksellisia perusteita. **Telia Finland Oyj** ja **DNA Oyj** yhtyvät tältä osin FiComin lausuntoon.

Neogames Finland ry esittää nopeuden nostamista esitetystä poiketen 20 Mbit/s-tasolle käyttäjän suuntaan ja 2 Mbit/s-tasolle verkon suuntaan. Neogames vaatii myös nopeuden nostamista vuosikymmenen kuluessa 100 Mbit/s-tasolle kuluttajan suuntaan ja 10 Mbit/s-tasolle verkon suuntaan.

Telia Finland Oyj nostaa erityisesti esiin Liikenne- ja viestintäviraston selvityksen 2 Mbit/s-nopeuden riittävydestä yleispalveluyhteydessä sekä Omnitelen selvityksen nopeuden noston aiheuttamista kustannuksista. He myös korostavat, että yleispalveluyhteyttä koskeva sääntely tulisi rajata koskemaan vain kuluttajia.

DNA Oyj viittaa Telian tavoin Liikenne- ja viestintäviraston sekä Omnitelen selvityksiin ja lisäksi toteaa, että kustannusten nousu aiheuttaisi tarpeen soveltaa yleispalvelun nettokustannusten korvaamista valtion varoista. DNA:n mielestä kuuluvuusongelmat tulisi ensisijaisesti ratkaista kaupallisin ratkaisuin ja mikäli yleispalveluyhteyden nopeutta nostetaan, tulisi nopeuden olla enintään 3 Mbit/s. Vähimmäisnopeutta nostettaessa tulee säännöksen voimaantulolle asettaa riittävä siirtymäaika.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Elisa Oyj ei näe tarvetta yleispalveluyhteyden nopeuden nostamiselle, mutta jos sitä nostetaan, tulisi nopeuden olla enintään 3-4 Mbit/s. Samalla tulisi voimassa olevat yleispalvelunopeuden laatuvaatimukset poistaa. Elisan mukaan lakiehdotuksen 85 §:ä tulisi tarkentaa pykälässä mainittujen kriteerien osalta ja Elisa ehdottaa kyseiseen kohtaan lisättäväksi, että tarjoamisen edellytysten arvioinnissa tulee huomioida erityisesti tarkasteltavana olevan alueen sekä lähialueiden teleyrityksen omistamat kiinteänverkon infrastruktuuri sekä mastopaikat.

6. Numerointi ja valtakunnalliset tilaajanumerot

Oikeusministeriön mukaan esitetty muutos voi merkitä oikeusministeriön käsityksen mukaan tarvetta muuttaa samassa yhteydessä mainittua KSL 2 luvun 14 §:ä. Oikeusministeriö toivoo, että muutos valmistellaan yhteistyössä oikeusministeriön kanssa.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto pitää perusteltuna ehdotusta siitä, että kaikki valtakunnalliset tilaajanumerot saisivat maksaa vain matkapuhelinmaksun tai paikallispuhelinmaksun verran.

Tietosuojavaikuttetun toimisto lausuu, että jatkovalmistelussa syytä arvioida, milloin koneiden välistä viestintää varten toteutetussa numeroinnissa yhteystieto olisi samalla myös henkilötieto.

Liikenne- ja viestintävirasto katsoo, että tilaajanumeroita koskeva ehdotus on perusteltu. Nykymuotoisen hinnoittelun voidaan katsoa olevan epätasapuolista, koska puheluiden hinta asiakaspalveluita tarjoaviin yrityksiin on riippunut siitä, millaisesta liittymästä puhelu soitetaan. Lisäksi joidenkin valtakunnallisten tilaajanumeroiden hintatasoa voidaan pitää kohtuuttomana, kun ne ylittävät ulkomaanpuhelimien hintatason.

Ammattiliitto Pro ry vastustaa voimakkaasti tilaajanumeroiden maksuttomuuteen liittyvää ehdotusta. Näin suuri toimintamallin muutos lakisääteisesti aiheuttaisi merkittäviä ongelmia koko toimialan tulovirtoihin.

Keskuskauppakamari tuo esille teleyritysten huolen siitä, että ehdotettu tilaajanumeroita koskeva sääntely voi pahimmassa tapauksessa johtaa siihen, että kuluttajien kannalta tärkeä puhelimitse saatettavan asiakaspalvelun saatavuus heikkenee ja arvioi, että valtakunnallisiin tilaajanumeroihin liittyvät ongelmakohdat voitaisiin ratkaista kuluttajansuojalaissa.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry on tyytyväinen tilaajanumerojen erityishinnoittelun poistumiseen.

Palvelualojen työnantajat PALTA ry lausuu, että ehdotettu muutos valtakunnallisten tilaajanumeroiden maksuttomuuden voisi kaventaa merkittävästi yritysnumeroiden ja niihin liittyvien lisäpalveluiden valinnanmahdollisuuksia yrityksille ja ei johtaisi automaattisesti siihen, että yritysnumeroihin soittaminen tulisi sisällyttämään jatkossa liittymien puhepaketteihin.

FiCom ry esittää ehdotusta, jonka mukaan valtakunnallisten tilaajanumeroiden (ns. yritysnumerot) access-hintaa ei saisi jatkossa hinnoitella erikseen, poistettavaksi esityksen jatkovalmistelussa. FiCom pitää esitettyä ehdotusta erittäin huolestuttavana useastakin syystä. Ehdotuksella pyritään sen perusteluiden mukaan sääntelemään vähittäishintoja, vaikka itse säännös koskee tukkuhintasääntelyä. Lisäksi asiakasyrityksillä on tarjolla tilaajanumeroille vaihtoehtoina mm. ilmaisnumerot.

DNA Oyj lausuu, että ehdotettu puhelinnumerojen siirrettävyyttä koskeva säännös on muotoiltu asiaa liikaa yksinkertaistaen ja voi näin ollen nyky muodossaan johtaa merkittäviin epäselvyyksiin. **DNA Oyj** sekä **Telia Finland Oyj** vastustavat ehdotettua muutosta valtakunnallisten tilaajanumeroiden hinnoitteluun. Ehdotettu sääntely on Telian mukaan juridisesti kyseenalaista eikä sääntelylle Telian mukaan ole perusteltuja tarpeita. Riippuen siitä, millaiseksi hintasääntely lainvalmistelun edetessä muotoutuisi, edellyttäisivät sääntelymuutokset Telian mukaan huomattavia muutoksia myös teleyritysten tuotantolustoihin ja yhdysliikenteen clearing-käytäntöihin. Mikäli lainsäädännön muutos kuitenkin päädytään toteuttamaan, tulee siirtymäaika kyseisen muutoksen osalta Telian mukaan pidentää merkittävästi.

Elisa Oyj lausuu, että tilaajanumeroita koskevalla muutosehdotuksella ei saavuteta sen perusteluissa esille nostettuja kuluttajien oikeuksia parantavia tavoitteita, ja ehdotettu muutos tulee poistaa jatkovalmistelussa kokonaan.

7. Käyttäjän ja tilaajan oikeudet

Oikeusministeriö ehdottaa tiettyjä, teknisluonteisia, muutoksia esityksen 106 b §:än. Ehdotetun sääntelyn suhdetta kuluttajansuojalain koti- ja etämyyntiä koskeviin säännöksiin tulisi jatkovalmisteluvaiheessa muutenkin selvittää. Oikeusministeriö myös epäilee soveltamisalan laajentamista mikroyrityksiin, pieniin yrityksiin ja voittoa tavoittelemattomiin yhteisöihin säännöksen käytännön toimivuuden kannalta.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Oikeusministeriön näkemyksen mukaan 107 §:ä olisi aiheellista täsmentää sen suhteen, millaisiin kuluttajien sopimussuhteisiin säännös soveltuu. Samanlainen täsmennys tulisi tehdä myös lain 336 §:än ja lisäksi asiaa tulisi avata pykälien perusteluissa. Oikeusministeriön näkemyksen mukaan jatkovalmistelussa olisi vielä varmistettava, etteivät 109 §:ssä säädettäväksi ehdotetut erilaiset sopimuksen enimmäiskestoja koskevat aikarajat aiheuta tulkinta- ja muita epäselvyyksiä silloin, kun kyse on sääntelyn soveltamisesta 108 a §:n mukaisiin paketteihin.

Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa kuluttajan asemaa parantavia viestintäpalvelusopimusten tiukennoksia.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KKV) pitää niitä käyttäjän oikeuksia koskevia esityksen säännöksiä, joissa kansallista liikkumavaraa on hyödynnetty kuluttajansuojan varmistamiseksi, kannatettavina ja erityisesti kansallisten virhevastuusäännösten säilyttämistä osana sähköisen viestinnän palvelujen käyttäjän oikeuksia. KKV kannattaa matkaviestiverkkoliittymien enimmäiskeston lyhentämissä 24 kk:sta 12 kuukauteen ja ehdottaa, että sopimuskauden ollessa päättymässä, yrityksen tulisi täyttää tiedonantovelvollisuutensa kuluttajaa kohtaan myös silloin, kun määräaikaisen sopimuksen päättymiseen on enemmän kuin 2 kk aikaa ja asiakkaalle tarjotaan uutta määräaikaista sopimusta.

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE sekä **Vammaisfoorumi** kannattavat tehtyjä esityksiä koskien tietojen antamista pyydettyä vammaisille ihmisille soveltuvassa muodossa noudattaen Euroopan parlamentin ja neuvoston esteettömyysdirektiiviä. Muutoksia pidetään YK:n vammaisten oikeuksia koskevan yleissopimuksen mukaisina.

Näkövammaisten liitto ry pitää hyvinä esityksen kohtia saada sopimuksesta helppolukuinen sopimustiivistelmä sekä vammaisten ihmisten mahdollisuudesta saada viestintäpalvelusopimus heille soveltuvassa muodossa.

Suomen Yrittäjät ry kannattaa lakiehdotuksessa olevia viestintäpalvelusopimukseen sisältyviä säännöksiä sekä pien- ja mikroyritysten sisällyttämistä niiden soveltamisalaan.

Finnet-liitto ry kannattaa, ettei teledirektiivin VI liitteen B osan b kohdassa tarkoitettua internetyhteyden palvelun tarjoajan velvollisuutta tarjota sähköpostien edelleenlähetystä tai pääsyä sähköpostiin sopimuksen päättymisen jälkeen panna täytäntöön Suomessa.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n eikä **Palvelualojen työnantajat PALTA ry:n** näkemysten mukaan mikro- ja pienyrityksiä ei tule kuluttajansuojan kannalta tässä tilanteessa kohdella kuten kuluttajia.

Kuluttajaliitto pitää tärkeänä mobiililiittymäsopimusten enimmäiskeston rajoittamista 12 kuukauteen sekä mahdollisuutta määräaikaisuuden tarkastuspalveluun niille, joilla ei ole älypuhelinta. Kuluttajaliitto kannattaa myös teledirektiivin täytäntöönpanoa niiltä osin, joissa säädetään sähköpostien edelleen lähetyksestä tai pääsystä sähköpostiin sopimuksen päättymisen jälkeen.

Asiakkuusmarkkinointiliitto ry näkee, että tiukasti täytäntöönpanutuna 106b § huonontaisi, hidastuttaisi ja vaikeuttaisi kuluttajan etäasiointia teleyrityksen kanssa. He pitävät tärkeänä, että säännös sallisi sopimustiivistelmän tietojen antamisen joustavasti myös reaaliaikaisissa palvelutilanteissa suullisesti tai kirjallisesti ilman jälkikäteisen toimittamisen ja vahvistuksen vaatimusta ja, että tämä kirjattaisiin myös 106b §:n perusteluihin.

FiCom ry esittää, että soveltamisalaan tulisi kuulua vain kuluttajat, jollei direktiivissä muuten mainita. FiCom toivoisi sääntelyn selkeyttämistä muun muassa tilaajaa ja kuluttavia koskeviin kohtiin ja pitää valitettavana, että sääntelyä yleisesti ei ole kevennetty entisestä. FiCom näkee, että lakiehdotuksen myötä yritysten hallinnollinen taakka kasvaa ja yrityksille aiheutuu ehdotuksesta kustannuksia. FiCom myös katsoo, että 106b §:n mukainen yrityksen tiedonantovelvollisuus etämyynnin eri vaiheissa tekee selkeän asiakaskokemuksen tarjoamisesta haastavaa. Selkeällä ja hyvällä asiakaskokemuksella on merkitystä alan yrityksille, koska kuluttaja-asi miehelle on ehdotettu toimivaltuutta seuraamusmaksun määräämiseen yritykselle tämän rikkoessa tiettyjä kuluttajansuojalain pykäläiä.

Telia Finland Oyj:n näkemyksen mukaan, kyseistä sääntelyä tulisi soveltaa vain kuluttajiin. Telian mielestä määräaikaisten matkaviestinliittymien maksimikeston lyhentäminen ei ole tarpeellista ja lyhentäminen aiheuttaa asiakashyötyjen vähenemistä tai poistumista. **Telia** eikä **DNA Oyj** eivät kannata teledirektiivin täytäntöönpanoa niiltä osin, joissa säädetään sähköpostien edelleen lähetyksestä tai pääsystä sähköpostiin sopimuksen päättymisen jälkeen. Telia myös toivoo täsmennystä kuluttajan antaman vahvistuksen sekä 14 päivän etämyynnin peruutusoikeuden merkityksistä sekä niiden välisestä suhteesta.

DNA Oyj pitää määräaikaisten viestintäpalvelusopimusten keston rajoittamista kuluttajien etujen vastaisena, markkinoiden toiminnalle haitallisena sekä syrjivänä. Lisäksi se vähentää uusien teknologioiden ja niiden mahdollistamien palveluiden leviämistä ja vaikuttaa negatiivisesti mahdollisuuteen tarjota

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

uusista 5G-verkon palveluita. DNA katsoo, että esitetylle sääntelylle ei ole tarvetta ja perustaa näkemyksensä muun muassa luotettavan tiedon ja tutkimuksen puuttumiseen ehdotetun sääntelyn vaikutuksista.

DNA näkee, että ehdotettu sääntely poistaisi yhden kilpailukeinon alalla olevilta toimijoilta sekä vähentäisi kuluttajien hyvinvointia. DNA pitää tärkeänä, että ainakin kaikki kiinteään liittymään rinnastuvat mobiiliverkon liittymät tulisi olla esitetyn rajoituksen ulkopuolella ja kodin internetyhteyksiä kohdeltaisiin teknologianeutraalisti. DNA:n mielestä nykyinen sääntely suojaa kuluttajaa riittäväällä tavalla. Sopimustiivistelmän toimittaminen jälkikäteen aiheuttaisi enemmän haittaa kuin hyötyä ja yrityksillä tulisi säilyä mahdollisuus sopimustiivistelmän tiedot myös suullisesti ilman jälkikäteisen vahvistuksen toimittamista. 108a §:ä teleyrityksen toimittamasta paketista tulisi selkeyttää eikä 109.4 § liittymäsopimuksen päättämispäivän tarkastamisesta ole DNA:n mielestä tarpeellinen. Tarkastamiseen liittyvän palvelun tulisi ainakin olla teknologianeutraali. DNA katsoo, että esitysluonnoksen keskeiset negatiiviset taloudelliset vaikutukset on aliarvioitu koko alan yritysten kannalta. Esitetty sääntely vahvistaisi markkinajohtajan asemaa entisestään. DNA viittaa myös **FiCom ry:n** lausunnossa esiintyviin seikkoihin muiden loppukäyttäjien oikeuksiin liittyvien asioiden osalta.

Elisa Oyj kannattaa soveltamisalan rajaamista kaikkien tilaajien sijaan pien- ja mikroyrityksiin javoittoa tavoittelemattomoihin yhdistyksiin. Elisan mielestä sääntelyä tulisi tilaajan ja kuluttajan käsitteiden osalta selkeyttää ja terävöittää ja näkee, että 108a §:ä tulisi muuttaa siten, että purkamisen edellytykset vastaisivat yleistä kuluttajansuojasääntelyä. Elisa kannattaa teledirektiivin täytäntöönpanoa niiltä osin, joissa säädetään sähköpostien edelleen lähetyksestä tai pääsystä sähköpostiin sopimuksen päättämisen jälkeen.

Elisa pitää perusteltuna matkapuhelinliittymien määräaikaisuuden enimmäiskeston rajoittamista, joka tulisi tosin tiukentaa kuuteen kuukauteen sekä operaattorin informointivelvollisuutta määräaikaisuuden päättyessä. Elisan mielestä teleyrityksen tulisi täyttää informointivelvollisuutensa ennen uuden määräaikaisen sopimuksen solmimista ja edellyttää enemmän informaatiota jatkomääräaikaisen sopimuksen sopimustiivistelmään verrattuna ”standardimuotoiseen” sopimustiivistelmään. Elisa esittää myös sopimustiivistelmän sisältöä säädettäväksi esitöissä. Elisa näkee, että määräaikaa koskeva tieto tulisi olla helposti asiakkaan saatavilla ja tästä syystä tätä koskeva palvelu tulisi olla ainakin seuraavien vuosien ajan tekstiviestipohjainen. Palvelu ei saisi sisältää yrityksen markkinointia eikä kyselyitä saisi hyödyntää kaupallisessa tarkoituksessa.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Elisa kannattaa muutosta, jossa sopimuksen muutostilanteessa asiakkaalla on oikeus irtisanoa sopimus välittömästi, muutetaan oikeudeksi irtisanoa irtisanomisaikojen puitteissa ja esittää 114 §:än lisättäväksi teleyrityksen oikeus muuttaa maksuja ja sopimusehtoja ” muusta erityisestä syystä olosuhteiden olennaisesti muututtua.”

8. Tietoturva ja kybersertifiointi

Puolustusministeriö esittää harkittavaksi häiriöilmoituksia koskevan 275 §:n osalta, että tulisiko ilmoitusvelvollisuutta Euroopan kyberturvallisuusvirastolle 1 momentin tilanteissa lieventää siten, että kansallisen turvallisuuden ja puolustuksen perusteella ilmoitus voitaisiin tarvittaessa jättää kokonaan tekemättä tai viivyttää sen tekemistä, kunnes ongelma on ratkaistu.

Sosiaali- ja terveysministeriö lausuu tietoturvan parantamisen olevan kannatettava asia ja sertifiointi helpottaa toimijoiden mahdollisuuksia valita vaatimukset täyttäviä tuotteita ja palveluita. Samalla on kuitenkin huolehdittava siitä, että ei synny useita eri lähtökohdista rakennettuja sertifiointijärjestelmiä ja -kriteereitä.

Finnet-liitto ry on samaa mieltä, mitä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön tarvitaan teledirektiivin perusteella, mutta toteaa lisäksi, että sääntely turvallisuustarkastuksen kulujen kattamisesta on vaikeasti ymmärrettävissä. Finnetin mielestä on hyvä, että sertifiointijärjestelmiä yhtenäistetään EU-tasoisella sääntelyllä, mutta alleviivaa kansallisten viranomaisten aktiivista toimintaa käytössä olevien kotimaisten sertifiointijärjestelmien integroimiseksi EU-tasoiseen sääntelyyn siten, että EU-tasoinen sääntely edellyttäisi mahdollisimman vähän muutoksia nykyisten kansallisten sertifiointijärjestelmien perusteella toimiville tahoille. Finnetin mielestä kyberturvallisuussertifiointiin tulisi jatkossakin olla vapaaehtoisia. Finnet kannattaa Liikenne- ja viestintäviraston nimeämistä kyberturvallisuusasetuksen mukaiseksi kansalliseksi kyberturvallisuussertifiointiin myöntäväksi viranomaiseksi.

Internet-käyttäjät ikuisesti-IKI ry lausuu, että vaatimus palveluntarjoajan maksamasta ulkopuolisen määräämästä tietoturvasertifiointista tai -selvityksestä voi olla liian raskas pieniä toimijoita kohtaan.

Business Finland Oy lausuu, että direktiivin edellyttämät muutokset tietoturvasääntelyssä vaikuttavat vahvistavan sekä Euroopan laajuista tietoisuutta tietoturvan kasvavasta merkityksestä digitaalisille palveluille että yhteistyötä EU:n jäsenmaiden kesken. Sekä ENISAn että LVM:n ja Liikenne- ja viestintäviraston kyberturvakeskuksen uudet roolit ja tehtävät vaikuttavat perustelluilta Business Finlandille.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Keskuskauppakamarin mukaan on tärkeää varmistaa tietoturvan korkea taso käytettävästä teknologiasta riippumatta sekä se, että sääntely on oikeasuhtaista, eikä johda tarpeettomaan hallinnolliseen taakkaan yritysten näkökulmasta. Keskuskauppakamarin mukaan sääntely-ympäristön on tärkeää varmistaa palveluiden jatkuvuus sekä pitää häiriötön toiminta. Keskuskauppakamari pitää tietoturvaa koskevia muutoksia perusteltuina. Kyberturvallisuuskeskus on myös Keskuskauppakamarin mukaan kannattava valinta vastuuorganisaatioksi.

Liikenne- ja viestintävirasto lausuu, että teledirektiivistä johtuvat muutosehdotukset viestintäpalvelulain tietoturvaa koskeviin säännöksiin sekä Kyberturvallisuuskeskukselle ehdotettu uusi sertifiointin viranomaistehtävä ovat asianmukaisia ja EU-säädösten vuoksi tarpeellisia. Liikenne- ja viestintävirasto kannattaa lisäystä, jolla säädetään lainkäyttövallasta NIS-direktiivin mukaisten digitaalisten palveluntarjoajien valvonnassa sekä lakiin esitettyä suomenkieliseen direktiivin mukaista muotoilua, joka huomioi digitaalisen palvelun tarjoajan tosiasiallisen sijoittumisen Suomeen.

Tietosuojavaltuutetun toimisto lausuu, että ehdotukseen voisi sen jatkovalmistelussa informatiivisesti ja viranomaisvalvonnan näkökulmasta esittää, että tietoturva- ja sertifiointiasioista säädetään myös EU:n tietosuoja-asetuksessa.

DNA Oyj ehdottaa Liikenne- ja viestintävirastoa koskevaa säännöstä muokattavaksi ja sen perusteissa määriteltäväksi kriteerit, millä perustein riippumattoman asiantuntijan suorittama tarkastus käynnistetään.

9. Verkkotunnukset

Keskusrikospoliisi pitää tärkeänä, että lainsäädännöllä pyritään edistämään fi-verkkotunnuksen rekisteröivän tahon tunnistamista ja verkkotunnusvälittäjille tulisi säätää laissa velvollisuus tunnistaa fi-tunnuksen rekisteröivät tahot luotettavalla tavalla.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto pitää erittäin tarpeellisena Liikenne- ja viestintävirastolle esitettyä laajempaa määräysvaltaa antaa tarkempia määräyksiä verkkotunnusten käyttäjän tunnistamisesta.

Poliisihallitus pitää tärkeänä, että verkkotunnusten hakijat ja haltijat tunnistetaan riittävällä tavalla.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Tietosuojavaltuutetun toimisto lausuu verkkotunnusrekisterissä olevan kysymys myös henkilötietojen suojasta ja että tietojen merkitsemistä verkkotunnusrekisteriin ja tietojen julkaisemista täsmennettäväksi. Ehdotus, jonka mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voisi antaa tarkempia määräyksiä myös verkkotunnuksen käyttäjän tunnistamisesta, tarkemmaksi arvioinniksi olisi hyvä, jos siitä ilmenisi suoraan onko asiassa kysymys vahvan tunnistamisen käytön edellyttämisestä.

Finnnet-liitto ry kannattaa ehdotettuja muutoksia tietojen merkitsemiseen verkkotunnusrekisteriin ja tietojen julkaisemiseen ja verkkotunnushallinnon järjestämiseen.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry pitää perusteltuna antaa Liikenne- ja viestintävirastolle toimivaltuus määrätä verkkotunnuksen käyttäjän tunnistamisesta.

10. Tiedon saannin estoa koskeva määräys

Oikeusministeriö katsoo esitysluonnoksen 1. lakiehdotuksen 185 §:n 2 momentin osalta, että säännös jättää sanamuotonsa puolesta tiedon liitynnän rikokseen hyvin avoimeksi ja periaatteessa esitysluonnoksen muotoilun edellytyksen voisi sanamuodon mukaisesti täyttää minkä tahansa tiedon julkaiseminen, joka ylittää liitty rikokseen. siltä osin kuin tarkoituksena on ollut sitoa puuttumisen kynnys rikollisena pidettävän aineistoon julkaisemiseen tulisi tämä käydä yksiselitteisesti ilmi pykälämuotoilusta. Siltä osin, kuin tarkoituksena on ollut jättää julkaisun yhteys rikokseen kuvatulla tavalla väljäksi, katsoo oikeusministeriö, että näin alhainen puuttumisen kynnys sananvapauteen vaikuttaa hyvin ongelmalliselta perusoikeuksien rajoitusedellytysten kannalta.

Oikeusministeriön näkemyksen mukaan jatkovalmistelussa 2 momentin sääntelyä soveltamisedellytyksistä tulee pyrkiä täsmentämään ja tarkkarajaistamaan siten, että siitä itsestään kävisi vielä selvemmin ilmi ne tilanteet, joissa sen käyttöä voidaan pitää hyväksyttävänä ja oikeasuhtaisena. Vaihtoehtoisesti säännöksestä tulisi käydä ilmi ne esitysluonnoksen perusteluissakin mainitut seikat, joiden nojalla asiaa tulisi arvioida.

Oikeusministeriö pitää ehdotettua 2 momentin kuulemisvarausta teleyrityksen osalta hyvänä, mutta kiinnittää huomiota siihen, että toisin kuin voimassa olevan 185 §:n 1 momentissa säädetyin toimivaltuuden osalta, esitysluonnoksen 2 momentin toimivaltuuden käyttö ei edellytä kuulemismahdollisuuden varaamista tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajalle tai sisällön tuottajalle ennen määräyksestä päättämistä ja tämä vaikuttaa erityisesti sisällön tuottajan näkökulmasta ongelmalliselta.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Oulun käräjäoikeus toteaa, että sen arvioiminen, milloin selvitys on estomääräyksen antamiseksi riittävää, ratkeaa oikeuskäytännössä. Kyse on perusoikeuksien punninnasta yksittäistapauksissa, jolloin kyse on hyvin vaativista lainkäyttötilanteista.

Poliisihallitus pitää ehdotettua muutosta erittäin tarpeellisenä rikosten ennalta ehkäisemiseksi. Poliisihallitus kuitenkin pitää säännöksen soveltamisalan ehdotettua kahden vuoden rajaa ongelmallisena siksi, että vastaavaa rajoitusta tiedonsaannin eston osalta ei ole Suomessa toimivien palveluntarjoajien osalta ja rajoitusta ei ole katsottu tarpeelliseksi säätää voimassa olevaan lainsäädäntöön.

Tiedonsaannin estomääräyksen edellytyksenä on myös viestinnän luottamuksellisuuden suojan kunnioittaminen, mutta tällaista edellytystä ei sisälly Suomen lainsäädäntöön palveluntarjoajien osalta. Tästä syystä **Poliisihallitus** katsoo, ettei esitys ole tältä osin tasapainossa. Poliisihallitus myös pitää ongelmallisena velvoitetta varmistaa, ettei toteutettu toimenpide vaaranna oikeutta lähettää ja vastaanottaa viestejä. Heidän näkemyksen mukaan tämä saattaisi rajata säännöksen soveltamisalan ulkopuolelle esimerkiksi keskustelufoorumit, joissa voidaan jakaa laiton materiaalia ja tältä osin säädös olisi tehoton.

Keskusrikospoliisi pitää ehdotettua muutosta pääosin kannatettavana. Keskusrikospoliisi katsoo perustelluiksi säännöksen soveltamiselle asetetut kriteerit muuten kuin kahden vuoden rajan osalta. Kahden vuoden rajaa Keskusrikospoliisi pitää liian tiukkana vaatimuksena muuna muassa, koska rikoksen vakavuus tulee joka tapauksessa arvioitua tuomioistuimen tekemässä hyöty-haitta –punninnassa.

Tampereen yliopiston informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta näkee tärkeäksi asettaa estomääräyksen antamiselle selkeät ehdot ja, että lain soveltamista seurattaisiin tarkasti.

Tietosuoja-valtuutetun toimisto katsoo, että estomääräys voisi perustua esimerkiksi kunnianloukkausta koskevan tunnusmerkistön perusteella, jolloin ehdotus tukisi myös yksityiselämän suojaa.

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti pitää 185 §:än ehdotettua muutosta tärkeänä lastensuojellisten toimenpiteiden edistäjänä.

Suomen Journalistiliitto ry kannattaa sähköisen viestinnän palvelulain 185 §:n muutosta, jolla voitaisiin puuttua muun muassa verkossa tapahtuviin viharikoksiin ja vainoamiseen, joissa verkkopalvelun tarjoaja on ollut Suomen lainkäyttövallan ulkopuolella. He kuitenkin pitävät erittäin tärkeänä, että verkon käyttäjien viestin salaisuuden suoja ei saa vaarantua.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Keskuskauppakamari esittää huolen siitä, että liian laueasti määritelty soveltamisala voi johtaa säännöksen soveltamiseen yllättävästi ja ennakoitua laajemmin ja esittää soveltamisalan rajattavaksi koskemaan vain terrorismirikoksia ja lasten hyväksikäyttöä sisältävää aineistoa.

Finnet-liitto ry:n näkee olevan tärkeää, että estomääräykset ovat tarkkarajaisia ja että niitä annetaan aina viimesijaisina, poikkeuksellisina toimina. Finnet toteaa, että lainvastaisen aineiston saannin estämiseksi tarvittavista toimenpiteistä aiheutuu teleyrityksille kustannuksia, joten kyseisessä pykälässä tulisi säätää näihin kustannuksiin perustuen teleyrityksille maksettavasta täydestä korvauksesta.

Finnet kannattaa sääntelyn piiriin kuuluvien rangaistusten erittelemistä pykälä- tai lukukohtaisesti. Finnet esittää lisäksi muutoksina lainsäädäntöön, että estomääräystä koskevassa hakemuksessa olisi määriteltävä kaikki IP-osoitteet ja/tai verkkotunnukset, joiden osalta estomääräystä haetaan, estomääräyksellä ei voitaisi sisällyttää teleyritykselle velvoitetta monitoroida verkon sisältöä esimerkiksi estettäväksi määrättyjä sisältöjä koskien, estomääräys voitaisiin tietyin perustein peruuttaa hakijan pyynnöstä ilman tuomioistuinmenettelyä ja, että teleyritykselle varattaisiin kohtuullinen aika estomääräyksen täytäntöönpanoon.

FiCom ry huomauttaa, ettei teleyritys pysty poistamaan internetsivulta yksittäistä tietosisältöä, vaan sen on lakiehdotuksen määräysten toimeenpanemiseksi estettävä pääsy koko laitonta aineistoa sisältävälle sivustolle. Tällöin voi estyä myös laillisen materiaalin käyttö kyseisellä sivustolla ja sisällön suodattaminen heikentää samanaikaisesti verkon teknistä laatua. Näiden syiden perusteella FiCom toteaa, että estomääräys tulisi olla viimesijainen ja poikkeuksellinen toimi ja estomääräyksen toimeenpanosta aiheutuvat kustannukset tulisi korvata yrityksille täysimääräisesti. Määräyksen soveltamisala on FiComin mielestä tällä hetkellä ongelmallinen ja sääntelyyn piiriin kuuluvat rikokset tulisi eritellä pykälä- tai lukukohtaisesti.

FiCom toteaa, että tietoliikenneverkkoihin tulisi tehdä muutoksia ainoastaan perustellusta syystä ja niin tarkkarajaisesti, ettei se vaikuttaisi kielteisesti verkon käyttämiseen laillisiin tarkoituksiin tai verkon eheyteen. Sääntelyn nojalla annettavien määräysten tulisi olla siis täsmällisiä ja tarkkarajaisia. Kaikki IP-osoitteet ja verkkotunnukset, joiden osalta määräystä haetaan, tulisi yksilöidä jo estomääräyshakemuksessa, määräys ei voisi sisältää teleyritykseen kohdistuvaa yleisvelvoitetta hallinnoida verkon sisältöä ja määräys tulisi olla mahdollista peruuttaa hakijan pyynnöstä ilman tuomioistuinmenettelyä, mikäli syyttäjä tai tutkinnanjohtaja havaitsee, ettei määräyksen piirissä oleva IP-osoite tai verkkotunnus enää sisällä määräyksen kohteena olevaa tietoa.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

FiCom myös katsoo, että määräyksen antamista harkitessaan tuomioistuimen tulisi huomioida hakijan vaatimukset, tapauksen erityispiirteet sekä teleyrityksen verkon ja aineistojen välittämiseen liittyvien järjestelmien tekniset ominaisuudet ja konfiguraatiot. Lisäksi operaattorille tulisi antaa kohtuullinen aika panna määräys täytäntöön.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Ammattiliitto Pro ry ja Palvelualojen työnantajat PALTA ry katsovat FiCom ry:n tavoin, että ehdotetun säännöksen soveltamisala on liian lakea ja asiaa tulisi arvioida jatkovalmistelussa vielä huolellisimmin muiden laittoman sisällön levittämisen estämistä koskettavien lainsäädäntöhankkeiden kanssa. **EK, Ammattiliitto Pro ry ja Palvelualojen työnantajat PALTA ry** esittävät, että soveltamisala tulisi ainakin rajata koskemaan vain terrorismirikoksia ja lasten hyväksikäyttöä sisältävää aineistoa.

Palvelualojen työnantajat PALTA ry katsoo, että sääntelyyn piiriin kuuluvat rikokset tulisi myös eritellä pykälä- tai lukukohtaisesti.

Internet-käyttäjät ikuisesti-IKI ry esittää huolensa kyseisen estomääräyksen väärinkäytöksistä ja esittää määriteltäväksi rangaistuksen ja korvausvelvollisuuden perättömän ilmoituksen tai vaatimuksen tekijälle.

Telia Finland Oyj ja DNA Oyj yhtyvät **FiCom ry:n** lausuntoon. **Telia** korostaa, että verkkosisällön rajoittamisen tulee olla viimesijainen ja poikkeuksellinen toimi, määräyksen soveltamisala on tällä hetkellä hyvin ongelmallinen ja, että sääntelyn nojalla annettavien määräysten tulee olla täsmällisiä ja tarkkarajaisia.

DNA Oyj esittää, että sääntelyn soveltamisala tulisi määritellä erittelemällä rikokset pykälä- tai lukukohtaisesti. **DNA** myös toteaa, että Tietoliikenneverkkoihin tulisi tehdä palvelua rajoittavia muutoksia ainoastaan perustellusta syystä ja niin tarkkarajaisesti, ettei se vaikuttaisi kielteisesti verkon käyttämiseen laillisiin tarkoituksiin tai verkon eheyteen. Sääntelyn nojalla annettavien määräysten tulisi olla siis täsmällisiä ja tarkkarajaisia.

Elisa Oyj katsoo, että säännöksen soveltamisala on liian lakea ja soveltamisala tulisi rajata terrorismiin ja lasten hyväksikäyttöä sisältävään aineistoon liittyviin rikoksiin sekä törkeisiin petoksiin ja tietoverkkorikoksiin, joista ankarin säädetty rangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta. **Elisa** esittää, että määräyksen hakija ja antaja tulisi velvoittaa arvioimaan hakemuksen vaikutusta sananvapauteen sekä

Id Versionumero

muihin määrättävän eston yhteydessä mahdollisesti estyviin palveluihin. Lisäksi tuomioistuimen tulisi harkitessaan määräyksen antamista huomioida hakijan vaatimukset perusteluineen, määräyksen oikeasuhtaisuus tavoitteeseen nähden ja operaattorilla olevat käytännön mahdollisuudet eston toteuttamiseen. Operaattorille tulisi antaa kohtuullinen aika panna määräys täytäntöön.

Elisa ei näe nykyisenkaltaisten sisällön estojen teknisen toteuttamisen olevan sovelias laajamittaisempaan käyttöön, jossa yksittäisen materiaalin estämiseksi estetään kokonaisen palvelun toimiminen.

11. Audiovisuaalisten palveluiden sääntely

Oikeusministeriö katsoo, että esityksen jatkovalmistelussa tulee tarkastella nykyistä laajemmin kysymystä siitä, miten videonjakopalveluille asetettavia veloituksia tulee sananvapauden ja ennen kaikkea perustuslain 124 §:n näkökulmasta arvioida. Olennaista tältä osin on huomioida erityisesti se, ettei merkittävää julkisen vallan käyttöä perustuslain 124 §:n mukaan voida antaa muulle kuin viranomaiselle.

Keskusrikospoliisi kannattaa ehdotetun 226c pykälän lisäämistä lakiin sähköisen viestinnän palveluista.

Liikenne- ja viestintävirasto katsoo esitetyn ääni- ja tekstityspalvelun 30 prosentin osuuden tilausohjelmajalmapalveluiden ohjelmistoista olevan asianmukainen.

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti KAVI pitää ehdotettua videonjakoalustapalveluiden alaikäisten suojeleluun liittyvä sääntelyä riittävänä, mutta korostaa uuteen tehtävään valmistautumisen kuormittavan KAVI:n virkakuntaa. KAVI myös ehdottaa, että käyttöehdoissa tulisi varmistaa yleisön suojeleminen myös rikoslain 17 luvun 17 §:ssä rangaistavaksi säädetyn väkivaltakuvauksen levittämiseltä.

Mediakasvatuskeskus Metka haluaa varmistaa, että sääntely ulotetaan videonjakoalustojen suhteen koskemaan lapsen kehitykselle muulla tavoin haitallisten sisällön lisäksi myös väkivaltasisältöihin.

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE, Vammaisfoorumi ry, Kuuloliitto ja Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry katsovat, että 30 prosentin ääni- ja tekstityspalveluiden osuus tilausohjelmajalmapalveluista ei täytä YK:n vammaissopimuksen edellyttämää laajuutta ja esittävät asiassa portaittaista etenemissuunnitelmaa. **VANE** ja **Vammaisfoorumi ry** korostavat, että esitys ei sisällä säännöksiä uutis- ja ajankohtaisohjelmien vieraskielisten osioiden äänitekstityksestä. Vammaisfoorumi ry korostaa myös viittomakielisen ohjelmatarjonnan merkitystä ja katsoo, että kaupallisten kanavien

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

uutistarjontaan olisi hyvä palauttaa viittomakielelle tulkatut uutiset yhdenvertaisen tiedonsaannin velvoitetta toteuttamaan.

Kuuloliitto ry kannattaa tekstityksen laatuvaatimuksen kirjaamista lain tasolle. Lisäksi mediayhtiöt tulisi velvoittaa järjestämään sähköisen yhteydenottokanava, johon voisi jättää palautetta kotimaisesta tekstityksestä ja, että kyseisten yhtiöiden tulisi asianmukaisesti vastata saatuun palautteeseen seitsemän päivän kuluessa. Kuuloliitto myös ehdottaa, että tekstittämisvelvoite laajennettaisiin ehdotuksessa olevien kanavien lisäksi myös muihin merkittäviin tv-kanaviin ja suoratoistopalveluihin. **Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry** tukee kyseisiä ehdotuksia.

Kuuloliitto esittää, että tilauspalveluohjelmien tekstityksen osalta tulisi selvittää, miten tilausohjelmapalvelun tekstitystä ja sen soveltamista valvotaan, kotimaisissa maksullisissa tilauspalveluohjelmissa tulisi olla mahdollisuus seurata tekstityksiä ja kotimaisten kanavien simulcast-lähetykset tulisi esittää niin, että kotimaisissa ohjelmissa on liitettyä myös tekstitys. **Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry** on samaa mieltä Kuuloliiton kanssa myös näistä teemoista. Tekstityksen seurantamittareista **Kuuloliitto** toteaa, että mittareita tulisi kehittää ja arvioida uudestaan ja Kuuloliitto ehdottaa lausunnossaan kolmiosaista mittaristoa tilanteiden arvioimiseksi. Heidän näkemyksensä mukaan, katsojatytyväisyystutkimukset tulisi myös ottaa osaksi viestinnän saavutettavuuden seurantaa.

Kuurojen Liitto ry huomauttaa, että lakiehdotus ei ota kantaa viittomakieliseen ohjelmatarjontaan, vaikka AVMS-direktiivi siihen antaisikin mahdollisuuden. Kuurojen Liiton mukaan on harmillista, ettei ns. must Carry –säätelyä ole sisällytetty ehdotukseen. Kuurojen Liitto yhtyy Kuuloliiton lausuntoon tv-tekstityksen kehittämisen suhteen. Kuurojen Liitto kannattaa tekstityksvelvoitteen asettamista myös tilausohjelmapalveluihin. Kuurojen Liitto ehdottaa, että nykyinen Valtioneuvoston asetus televisio- ja radiotoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (396/2018) pidetään voimassa, kunnes uusi sähköisen viestinnän palvelulaki astuu voimaan.

Näkövammaisten liitto ry:n (NKL) näkemyksen mukaan ehdotukseen kirjattu prosenttitavoite on liian alhainen ja lähtökohtana tulisi olla 50 %. NKL esittää, että suomen- tai ruotsinkielisiin televisio-ohjelmiin olisi edellytettävä tekstityksen lisäksi myös ääni- ja tekstityspalvelu sekä suomen- että ruotsinkielisenä, jos tekstityskieli on valittavissa ja, että julkisen palvelun kotimaiseen elokuva- ja draamaohjelmistoon olisi liitettävä kuvailu-tulkkaukspalvelu.

Suomen Journalistiliitto ry pitää esitystä myönteisenä ja kannattaa tekstityksen laatuvelvoitetta.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Kieliasiantuntijat ry näkee, että vaatimus ohjelmatekstitysten eli suomen- ja ruotsinkielisten ohjelmien suomen- ja ruotsinkielisten tekstitysten laadusta on erittäin tärkeä. He myös toteavat, että tekstitettävän materiaalin määrä kasvaa lakiehdotuksen johdosta, mikä asettaa kustannuspaineita. Lisäksi heidän näkemyksen mukaan lakiehdotuksessa pitäisi myös ottaa kantaa viittomakieliseen ohjelmatarjontaan ja sen määrän kehittämiseen.

Keskuskauppakamari ei näe tarvetta must carry -sääntelylle nykyisessä mediaympäristössä. Keskuskauppakamari toteaa esityksessä lausutuun tavoin, että Suomessa on toimivia itsesääntelymekanismeja, joten tarvetta markkinoinnin lisäsääntelylle ei ole, koska markkinoinnin itsesääntely on media-neutraalia sekä säännösten osalta (ICC:n markkinointisäännöt) että mainonnan eettisen neuvoston soveltamisalan osalta.

Elinkeinoelämän Keskusliitto EK tukee **FiCom ry:n** esittämin perusteluin videonjakoalustapalvelun määritelmän pitämistä AVMS-direktiivin mukaisena ja toisaalta media-alan näkemyksiin yhtyen AVMS-direktiivin soveltamisalan laajentamista videonjakoalustoihin. EK katsoo myös, että ääni- ja tekstityselvoitteiden laatuksymysten ja esteettömyysraportoinnin osalta tulisi seurata alan kehitystä ja tukea alan itse-ohjautuvuutta siten, että raportoinnin ja kriteerit olisivat jatkossa suhteellisia ja kohtuullisia saatavilla olevaan teknologiaan nähden.

Kuluttajaliitto on tyytyväinen monelta osin esitykseen, mutta nostaa esiin myös suorien lähetysten tekstitystä koskevan sääntelyn kehittämisen harkitsemisen.

Neogames Finland ry katsoo, että Suomen tulisi pidättäytyä direktiivin asettamassa sääntelyn minimitasossa tai luodessaan sitä pidemmälle meneviä vaatimuksia pitää huolen siitä, että vaatimukset eivät poikkea toisistaan merkittävästi Euroopan tasolla. Neogames nostaa esiin myös riittävien resurssien osoittamisen **KAVI:lle** yritys- ja somevaikuttajaneuvontaan.

Finnnet-liitto ry:n mielestä olisi keskeistä, että videonjakoalustapalvelun määritelmää tarkennettaisiin direktiivin 2010/13/EU 1. artiklan 1. kohdan aa-alakohdan mukaisesti lisäämällä määritelmään direktiivissä oleva seuraava teksti: "...ja joiden organisoinnin videonjakoalustan tarjoaja määrittää, myös automaattisilla keinoilla tai algoritmeilla, erityisesti sisällön esittämisen, asiasanoituksen (tagging) ja järjestämisen (sequencing) avulla."

Medialiitto pitää 25 lukuun sisältyvää soveltamisalan rajausta onnistuneena ja kannattaa sekä mainonnan sääntelyn vapauttamista sekä tuotesijoittelua koskevia sääntelymuutoksia. Medialiitto katsoo,

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

että tekstityksen uudet laatuvaatimukset ovat kohtuuttomia kaupallisille toimijoille ja veloitteista aiheutuvat kustannukset tulisi kattaa valtion varoista. Medialiiton mielestä kansallisesti ehdotettuja toimenpiteitä ei voida pitää kaupallisten toimijoiden kannalta direktiivin edellyttämällä tavalla oikeasuhtaisina ja hallituksen esitysluonnoksessa ehdotettua ratkaisua, joka on vastoin Mediapoliittisen ohjelman linjauksia, ei voida pitää kohtuullisena.

Medialiitto toteaa, että ääni- ja tekstitysvelvoitteen laajeneminen tilausohjelmalveluihin sekä esitetyt raportointivelvollisuus ja esteettömyyttä koskevien toimintasuunnitelmien laatiminen aiheuttaisivat lisäkustannuksia yrityksille.

Pelastakaa Lapset ry katsoi, että esityksen vaikutuksissa tulisi arvioida erikseen myös sen lapsiin kohdistuvia vaikutuksia.

RadioMedia ry pitää tärkeänä, että audiovisuaalisia mediapalveluita koskevia sääntöjä sovelletaan vain sellaisiin palveluihin, joiden pääasiallisena tarkoituksena on tarjota audiovisuaalista sisältöä.

FiCom ry:n mielestä on erittäin kannatettavaa, että sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 3 §:n 32 kohdan tilausohjelmalvelun määritelmää ei esitysluonnoksessakaan ehdoteta muutettavaksi. Ficom esitti Finnet-liiton tavoin videonjakoalustapalvelun määritelmän tarkentamista.

Elintarviketeollisuusliitto ry, Marketing Finland, ja Päivittäistavarakauppa ry ovat samaa mieltä lakiehdotuksen kanssa siitä, että itsesääntely toimii eikä tarvetta lisäsääntelylle ole ilmennyt liittyen alaikäisten suojelemiseen epäterveellisiä elintarvikkeita koskevalta mainonnalta. Alan yritykset noudattavat viranomaisten, erilaisten kansainvälisten tai kansallisten yhteisöjen sekä alan toimijoiden keskenään sopimia ohjeistuksia ja suosituksia vastuullisesta elintarvikemarkkinoinnista. Myöskään Keskuskauppakamari ei nähnyt tarvetta markkinoinnin lisäsääntelylle.

Yleisradio Oy:n mielestä tilausohjelmalvelujen tekstitysvelvoitetta koskevaa 211 §:ä tulisi selventää eikä säännöksestä ilmeneviä veloitteita tulisi soveltaa takautuvasti. Yleisradio esittää lakiin tai sen nojalla annettavaan asetukseen sisällytettäväksi velvoitteen suoratekstitysten prosentuaalisen osuuden lisäämisestä vaiheittain esimerkiksi vuosittain audiovisuaalisten sisältöpalvelujen tarjoajan Liikenne- ja viestintävirastolle antaman toimintasuunnitelman mukaisesti. Yleisradion mielestä televisio-ohjelmien tekstitysvelvoitetta ei yleisesti kuitenkaan tulisi asettaa 100 prosenttiin, koska se ei heidän näkemyksensä mukaan ole teknisesti mahdollista. Yleisradio esittää, että niiden suorien lähetysten

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

osalta, joita ei vuosittaisen tekstitysosuuden noston puitteissa tekstitettäisi suoraan lähetykseen, tekstitys olisi saatava toteuttaa pikauusinnassa.

Yleisradio katsoo, että laissa tulee määrittää tavoiteltu palvelun taso, mutta palvelun toteutustavan valinta tulee jättää palvelun tuottajan valittavaksi.

MTV Oy katsoo, että mediapalveluita koskevat direktiivit tulisi panna kansallisesti täytäntöön mahdollisimman joustavasti ja teknologianeutraalisti. MTV kannattaa sekä mainonnan sääntelyn vapauttamista sekä tuotesijoittelua koskevia sääntelymuutoksia.

Discovery Networks Finland Oy kannattaa Medialiiton lausuntoa liittyen ääni- ja tekstityspalveluihin. Discovery toteaa, että käytännössä uusi eurooppalaisuuskiintiövaatimus aiheuttanee lähinnä hallinnollista lisävaivaa raportoinnin ja eurooppalaisten sisältöjen korostamisen muodossa.

Sanoma Media Finland Oy kannattaa 25 lukuun sisältyvää soveltamisalan rajausta. Sanoma pitää hyvänä, että soveltamisalan ulkopuolelle rajataan sanoma- ja aikakauslehtien sähköisten versioiden toimitukselliseen sisältöön sisällytetyt videopätkät ja liikkuva kuva, mutta heidän mielestä rajausta tulisi soveltaa sanoma- ja aikakauslehtien ohella yhtä lailla kaikkiin vastaaviin toimituksellista materiaalia sisältäviin palveluihin, jotka saattavat sisältää yksittäisiä videopätkiä tai liikkuvaa kuvaa.

Mainonnan sääntelyyn liittyen **Sanoma** pitää lakiehdotuksen heikkoutena ja teknologianeutraalisuutta kaventavana seikkana, että mainonnan aikarajoja koskevat säännöt koskevat ainoastaan lineaarista televisiotoimintaa ja tilausohjelmalveluita koskien vastaavaa mainonnan rajoitusta ei ole. Sanoma myös esittää, että lineaaristen televisiokanavien varsinaisen ”ohjelmiston” lähetyksajan ulkopuolella esitettävät teleostoslähetykset tulisi jättää huomiotta, kun tarkastellaan ”ohjelmiston” osana esitettävää mainonnan kokonaisuutta. Sanoman näkemyksen mukaan ääni- ja tekstityspalveluiden tuottamisesta aiheutuvat kustannukset tulisi korvata täysimääräisesti julkisista varoista ja esittää huolensa luonnokseen kirjatusta laatuvaatimuksesta, joka toteutuessaan johtaisi tekoälysovellusten kehityksen päätymiseen ja siirtymiseen takaisin ohjelmien tekstittämiseen ihmisvoimin perinteisellä tavalla.

Sanoma katsoo, että esitysluonnoksessa ollut vaihtoehto uudesta ääni- ja tekstityspalveluiden laatuvaatimuksesta ilman valtion korvausta tulisi arvioida uudelleen ja mikäli hallituksen esitysluonnoksessa esitetyn kaltaiset toimet kuitenkin halutaan toteuttaa, tulisi kaikki niistä aiheutuvat kustannukset kattaa julkisin varoin. Eurooppalaisuuskiintiöön liittyen Sanoma ehdottaa pienen yleisön kanavaksi luokittelun alarajan nostamista 1 %:sta 5 %:in kaupallista katsojaosuutta.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Telia Finland Oyj viittaa **FiCom ry:n** ja **MTV Oy:n** asiassa antamiin lausuntoihin.

Digita Oy katsoo, että lakiin olisi hyvä tehdä jo tässä vaiheessa teledirektiivin artiklaan 114 sisältyvä tarkennus televisio-ohjelmistojen siirtovelvoitteesta.

Internet-käyttäjät ikuisesti-IKI ry esittää huolensa siitä, liian tiukat säännökset, esimerkiksi tekstitys tai käännösvaatimukset, voivat rasittaa enemmän eurooppalaisia toimijoita kuin suuria EU:n ulkopuolisia palveluita, mikä voi hidastaa tai estää palveluinnovaatiota Euroopassa. Heidän mukaansa tämä voi johtaa myös koko EU:n laajuiseen pääsyn estämiseen joihinkin sisältöihin.

Ammattiliitto Pro kannattaa mediapalvelujen esteettömyyden parantamista.

12. Kuvaohjelmalain muutokset

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että voimassa olevan kuvaohjelmalain on jo nykyisellään katsottu täyttävän AVMS-direktiivin uuden 6a-artiklan mukaiset vaatimukset alaikäisten suojelemisesta heidän kehitykselleen haitalliselta sisällöltä, eikä artikla siten aiheuta muutostarpeita kuvaohjelmalakiin.

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti (KAVI) toivoo 4 §:n tilanteisiin liittyen, että niissä tapauksissa, joissa kuvaohjelmalain soveltamisalaharkinta kuuluu SVPL:n kautta Liikenne- ja viestintävirastolle, kuvaohjelmien tarjoajilta ei vaadittaisi ilmoittautumista KAVI:lle. KAVI myös katsoo käytännesääntöjen (8§) osalta, että kaikkien, myös olemassa olevien, käytännesääntöjen sisältö on arvioitava AVMS-direktiivin 12. johtolauseessa todettujen seikkojen pohjalta.

KAVI toivoo, että 23 a §:än kaikkien kuvaohjelmien tarjoajien kaksinkertainen ilmoittautumisvelvollisuus poistettaisiin ja KAVI näkee 27 §:ä koskien, että tarjoamistapaan sidottu kiinteä valvontamaksu jossain määrin epäoikeudenmukainen, koska se ei ota huomioon tarjoajan liiketoiminnan laajuutta/liikevaihdon suuruutta, joten sen porrastamista tulisi jatkossa harkita. Lisäksi lakimuutoksen yhteydessä olisi syytä myös arvioida tarpeet kuvaohjelmalain 9-10 §: ien vapautusperusteiden muuttamiselle.

Mediakasvatuskeskus Metka kannustaa ottamaan kyseisten käytännesääntöjen ja mahdollisuuksien mukaan myös regulaation kehittämiseen mukaan käyttäjiä: lapsia, nuoria ja perheitä.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Finnet-liitto ry toteaa olevan hyvä asia, että kuvaohjelmalain muuttamisesta annetun ehdotuksen 7 a §:än on kirjoitettu AVMS-direktiivin 28 b artiklan 3. kohdan mukainen videojakoalustapalvelun tarjoajan vastuuta rajoittava säännös.

Palvelualojen työnantajat PALTA ry ja MTV Oy ja Discovery Networks Finland Oy katsovat, että jaksokohtaisesta luokittelusta tulisi siirtyä sarjakohtaiseen luokitteluun ja valvonta- ja luokittelumaksuja tulisi alentaa. **Telia Finland Oyj** viittaa MTV Oy:n asiassa antamaan lausuntoon.

13. Viestintäverkkojen sijoittaminen

Tampereen yliopiston informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta katsoo olevan hyvä, että ehdotus asettaa nykyisen lainsäädännön tapaan sijoittamisesta sopimisen edelleen ensisijaiseksi menettelytavaksi.

Sekä **Helsingin kaupunki, Kuopion kaupunki** että **Suomen Kuntaliitto ry** kiinnittävät huomiota tapauskohtaiseen harkintaan ulkovalaistusverkon soveltuvuudessa tukiasemien sijoittamisessa. Lausujat korostavat, että on tärkeää varmistaa, etteivät liikennevalo- ja valaistuspylväisiin mahdollisesti asennettavat tukiasemat aiheuta häiriöitä järjestelmien toimintaan. Lausujat lisäävät, että jatkossa tukiasemapaikkojen ja muiden vastaavien paikkojen vuokraaminen on oltava mahdollista. **Helsingin kaupunki** sekä **Suomen Kuntaliitto ry** kiinnittävät lisäksi huomiota siihen, että viranomaisella ei ole määräysvaltaa kaikkiin hallinnassaan oleviin kiinteistöihin, rakennuksiin tai rakennelmiin. Lausujien mukaan, ehdotetuissa säännöksissä ei selkeästi oteta kantaa siihen, miten langattomaan liityntäpisteeseen liittyviin laitteisiin ja kaapeleihin tulisi suhtautua ja olisi syytä selkeyttää, mitä menettelyä langattomiin liityntäpisteisiin liittyvien laitteiden ja kaapelien sijoittamisessa noudatetaan.

Suomen Kuntaliitto ry toteaa lisäksi, että lakiesityksessä mainittujen viranomaisten asettamien ehtojen juridinen luonne jää epäselväksi. Hyvä täsmennys on, että sijoittamisesta sopiminen ensisijaisena tavoitteena olisi kirjattuna aiempaa selkeämmin. Ehdotuksen mukaan viranomaisen etukäteen asettamat ehdot on asetettava saataville keskitetyssä tietopisteessä, jonka tarkoituksenmukaisuutta julkaisupaikkana on **Suomen Kuntaliiton ja Helsingin kaupungin** mukaan syytä vielä harkita. **Helsingin kaupunki** lausuu, että ehdotettua sääntelyä on syytä tarkentaa siten, että etukäteisarvioinnin teknisestä soveltuvuudesta tekee viranomaisen, ja arvioinnissa on kiinnitettävä myös huomiota rakenteen vika-sietoisuuteen. Helsingin kaupungin mukaan etukäteen laadittavista ehdoista on tosiasiallisesti hankala saada esitetyllä tavalla kattavia. Kaupungin mukaan perusteluissa olisi syytä olla maininta siitä, että

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

viranomaisella on mahdollisuus tapauskohtaisesti täydentää etukäteen laadittuja ehtoja tapauskohtaisen harkinnan perusteella hyväksyessään pyydetyn sijoittamisen. Perusteluissa olisi syytä Helsingin kaupungin mukaan käydä selkeästi ilmi, että viranomainen voi teledirektiiviin perustuvista syistä katsoa esitetyn langattoman liityntäpisteen sijoitusta koskevan pyynnön joko kohtuuttomaksi tai sijoituskohteen teknisesti sijoittamiseen soveltumattomaksi.

Kuopion kaupunki lausuu lisäksi, että jatkovalmistelussa on varmistettava, ettei kuntien toimivaltaa heikennetä. Lisäksi laitteiden, johtojen ja rakenteiden korjaus- ja saneeraustyöt aiheuttavat lisäkustannuksia, joista teleyritysten on Kuopion kaupungin lausunnon mukaan vastattava.

Koneyrittäjät ry sekä **Rakennusteollisuus RT ry / INFRA ry** kiinnittävät huomiota siihen, että laissa ei ole tarkemmin määritelty sitä, mitkä ovat telekaapeleita vaarantavan työn suorittajalle annettavat tarpeelliset tiedot ja ohjeet eikä sitä, millaisella vasteajalla ja järjestelmällä nämä tiedot tulee työn suorittajalle toimittaa. **INFRA ry** esittää lisäksi lain tarkentamista siten, että Liikenne- ja viestintävirasto voisi antaa tarkempia määräyksiä tiedoista, ohjeista ja tiedon sisällöstä ja antamistavasta. **Koneyrittäjät ry:n** lausunnon mukaan samalla olisi syytä selvittää, miten vastuunjako kaapelivahingoissa voitaisiin selkeyttää.

Sähköherkät ry:n mukaan lakiesityksen sisältämien pienalueen liityntäpisteiden sijoittamista ja käyttöönottoa koskevat säännökset ovat edellä mainittujen kansainvälisten ihmisoikeussopimusten ja perustuslain vastaisia sekä kohtuuttomia ja omaisuuden suojaan merkittävästi puuttuvia.

FiCom ry:n mukaan ehdotetut uudet säännökset piensolutukiasemien sijoittamisesta ovat kannatettavia. FiCom esittää, että sijoittamisoikeutta koskeva päätös olisi heti täytäntöönpantavissa valitusoikeudesta huolimatta, ellei hallinto-oikeus toisin päättä. FiCom ehdottaa, että viestintäverkkojen siirtoa, suojaamista tai poistoa vaativan tahon tulisi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen aiheuttamisperiaatteen mukaisesti maksaa kustannukset, mutta kustannuksia voitaisiin kohtuullistaa huomioimalla siirrettävän johdon ikä.

DNA Oyj katsoo, että ehdotetut täydennykset pienalueen langattomista liityntäpisteistä ovat hyviä ja kannatettavia, mutta joko pykälää tai perusteluita tulisi selventää sähkönsyötön saantia koskevin osin. Sijoittamista koskevaa lukua tulisi DNA:n mukaan uudistaa myös muilta osin.

Telia Finland Oyj viittaa FiCom ry:n asiassa antamaan lausuntoon.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Digita Oy kannattaa teleyrityksen oikeuteen sijoittaa telekaapeli, tukiasema ja radiomasto ehdotettuja muutoksia.

14. Vaaratiedottaminen ja muutokset lakiin vaaratiedotteesta

Sisäministeriö pitää kannatettavana teleyrityksen velvollisuutta osaltaan huolehtia siitä, että puhelimen ja tekstiviestin ohella käyttäjät saisivat myös muulla hätäkeskustoiminnasta annetussa laissa säädetyllä tavalla yhteyden maksutta yleiseen hätänumeroon 112. Sisäministeriö ehdottaa esityksen tarkentamista SIM-kortittomien hätäpuhelujen paikantamiseen liittyvien kustannusten ja niiden korvaamista koskevan sääntelyratkaisun osalta.

Liikenne- ja viestintävirasto näkemyksen mukaan esitysluonnoksen mukaiset muutokset vaaratiedottamista koskevaan lainsäädäntöön ovat perusteltuja, riittäviä sekä tarpeellisia.

Huoltovarmuuskeskus katsoo, että vaaratiedottamisen projektissa esille tullut sisältö on otettu kehitysajatuksissa huomioon.

Hätäkeskuslaitoksen korostaa, että kaikki vaaratiedotteita antavat tahot eivät ole yhteiskäyttöisen hätäkeskustietojärjestelmän tai kenttäjärjestelmän käyttäjiä, joten nykyinen vaaratiedoteprosessi lomaketta käyttäen on säilytettävä rinnalla ja katsoo, että tulevaisuudessa tulisi pohtia, että välitetäänkö vaaratiedotteet myös englanninkielellä vähintään tukevilla kanavilla kuten sosiaalisessa mediassa. Hätäkeskuslaitos tukee esitettyä ratkaisua hätäilmoituksen tekotavasta. Hätäkeskuslaitoksen mukaan mahdollisen viranomaisten avustamiseksi hankittujen järjestelmien kustannusten johdosta maksettavan korvauksen maksajana ei voida pitää yksinomaan Hätäkeskuslaitosta.

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto pitää esitettyä mallia vaaratiedotteen maantieteellisestä kohdentamisesta perusteltuna, samoin välittämistä television ja radion ohella muihin telepäätelaitteisiin. Kumppanuusverkoston näkemyksen mukaan esitetty malli vaaratiedotteen lähettämisestä on kuitenkin ongelmallinen ja esittää prosessia kehitettäväksi siten, että Hätäkeskuslaitos olisi velvollinen tukemaan toimivaltaista viranomaista tarvittaessa vaaratiedotteen lähettämisessä. Lisäksi kumppanuusverkoston mukaan tulee varmistaa toimivaltaisten viranomaisten mahdollisuus käyttää hätäkeskustietojärjestelmää vaaratiedottamisessa ja kehittää ehdotusta teknologia- ja tietojärjestelmäneutraalimmaksi. Kumppanuusverkosto esittää, että toimivaltaiselle viranomaiselle tulisi varata oikeus tarkoitustenmukaisten jakelukanavien valintaan, ja vaaratiedotelakia tulisi kehittää myös siten, että se mahdollistaisi vaaratiedotteiden kriittisyysluokittelun.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Tampereen yliopiston informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta lausuu, että vaaratiedotteiden jakelun laajentaminen telepäätelaitteisiin on kannatettava esitys, mutta samalla vaaratiedottamista kannattaa yhä jatkaa radio- ja televisioverkoissa.

Tietosuoja-valtuutetun toimisto toteaa, että henkilötietoja saa käsitellä hengen ja terveyden pelastamiseksi.

Yleisradio Oy kannattaa esitystä laajentaa vaaratiedotteiden välitystapoja radion ja television lisäksi myös muuhun teknologiaan, mutta pitää tärkeänä, että nykyinen radion ja television kautta välitettävä vaaratiedotejärjestelmä säilyy uusien teknisten ratkaisujen rinnalla.

RadioMedia ry, Sanoma Media Finland Oy sekä **Medialiitto ry** pitävät tärkeänä varmistaa lainsäädännöllä, että Suomeen tuotavissa autoissa on FM-radiovastaanotin, jolla vaaratiedotteet voidaan vastaanottaa. **Medialiitto** ei pidä hyvänä ehdotusta, jonka mukaan autoradiovastaanottimien tulisi voida vastaanottaa maapäällisiä digitaalisia radiolähetysjä.

Ammattiliitto Pro ry katsoo, että sovelluksen käyttöönotto vaaratiedottamisessa voisi ainakin aluksi tulla nykyisen rinnalle.

Internet-käyttäjät ikuisesti-IKI ry lausuu, että kaikissa tämäntapaisissa toiminnoissa pitäisi edistää ja tarjota avoimia rajapintoja joiden päälle voidaan rakentaa uusia innovatiivisia eri tietolähteitä yhdistelviä palveluita erilaisiin kanaviin.

Vammaisfoorumi ry sekä **Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE** ehdottavat, että kun tiedote päätetään välittää myös television kautta, tulisi varmistaa, että teksti tuotetaan myös äänitekstitettynä ja viitottuna. **Näkövammaisten liitto ry** muistuttaa myös äänitekstitämisestä. **Vammaisfoorumi ry, Kuurojen Liitto ry** sekä **Kuuloliitto ry** kannattavat muidenkin kuin tekstiviestipohjaisten ratkaisujen käyttöönottoa vaaratiedottamisessa. Lausujien mukaan näistä mahdollisuuksista tulee vastuuviranomaisten kuitenkin tiedottaa aktiivisesti, mutta myös muut kuin älylaitteisiin perustuvat vaaratiedottamisratkaisut tulee säilyttää, ja vaaratiedottamisessa tulee olla laatuvaatimus.

DNA Oyj sekä **Telia Finland Oyj** pitävät kannatettavana esitettyä mallia, jossa vaaratiedotteet jaetaan älypuhelimien sovelluspohjaisella ratkaisulla.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Digita Oy lausuu pitävänsä vaaratiedottamisen ulottamista mobiililaitteisiin erittäin tervetulleena kehityksenä, mutta katsoo, että lainsäädäntö tulisi kehityksen tässä vaiheessa pitää riittävän yleisellä tasolla. Digita ehdottaa harkintavallan antamista vastuullisille viranomaisille vaaratiedottamisen viestintävälineen osalta. Digitan mukaan olisi lisäksi hyvä antaa viranomaiselle mahdollisuus ottaa vaaratiedotusjärjestelmään mukaan myös uusia viestintäkanavia television rinnalla.

15. Viranomaisten toiminta, teletoimintailmoitus ja maksut

Korkein hallinto-oikeus ehdottaa, että lakia uudistettaessa tulisi muuttaa myös muutoksenhakua korkeimpaan hallinto-oikeuteen koskevaa lain 345 §:n 2 momenttia. Muutoksenhaku mainitussa momentissa tarkoitetuista Liikenne- ja viestintäviraston päätöksistä tulisi korkeimman hallinto-oikeuden ohjata ensi asteena markkinaoikeuteen ja valittamisen markkinaoikeuden päätöksistä korkeimpaan hallinto-oikeuteen tulisi edellyttää valitusluvan myöntämistä. **Digita Oy** kannattaa KHO:n muutosesityksiä.

Tampereen yliopiston informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta katsoo, että viestintäverkkojen peittoalueiden teknisen määrittelyn antaminen Liikenne- ja viestintäviraston tehtäväksi on tervetullut uudistus.

Kansallinen audiovisuaalinen instituutti KAVI kiittää esitystä siitä, että ehdotuksessa on lisätty instituutti viranomaistahoksi, jonka kanssa Liikenne- ja viestintävirasto veloitetaan yhteistyöhön, mutta KAVI:n valvontatehtävää ja elinkeinonharjoittajien velvollisuuksia keventäisi se, että KAVI saisi Liikenne- ja viestintävirastolta sen vastaanottamia tietoja suoraan Liikenne- ja viestintävirastolta.

Liikenne- ja viestintävirasto katsoo, että virastolla tulee olemaan esityksen mukaan riittävä toimivalta virastolle määritettyjen hallinnollisten tehtävien hoitamiseen ja kannattaa esitystä tietoyhteiskuntamaksun muutoksen osalta.

Finnet-liitto ry ja jäsenyhtiöt lausuvat olevan välttämätöntä, että lainsäädäntöä muutetaan siten, että teleyritys saisi viranomaisen määräämästä toimenpiteestä täyden korvauksen.

FiCom ry:n mukaan myös viranomaisen määräämästä toimenpiteestä tulisi saada korvaus kumotun viestintämarkkinalain mukaisesti, koska nämä toimenpiteet aiheuttavat teleyrityksille perusteettomia, heistä riippumattomia kustannuksia. **Telia Finland Oyj** yhtyy FiCom ry:n ehdotukseen viranomaisten avustamisesta aiheutuneiden kustannusten korvaamisesta. Telia viittaa Liikenne- ja viestintäviraston tarkastusoikeutta koskien FiCom ry:n lausuntoon.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

16. Autoradiot, muutos ajoneuvolakiin

Sisäministeriön näkemys on, että väestön mahdollisuus kuunnella kotimaisia ULA-radiokanavia autoissa tulee turvata säätämällä siitä, että autoissa tulee olla ULA-radiovastaanotin.

Tampereen yliopiston informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta katsoo, että erillinen kansallinen pykälä, jolla edellytettäisiin uusiin autoihin asennetuilta radiovastaanottimilta FM-lähetysten vastaanottokykyä, on tarpeeton.

Medialiitto ry ja **RadioMedia ry** katsovat, että suomalaisten mahdollisuudet kuunnella kotimaisia radiokanavia myös uusissa autoissa tulisi turvata säätämällä ajoneuvolain 25 §:ssä autoradiovastaanottimen FM-vastaanottomahdollisuus pakolliseksi ominaisuudeksi digitaalisia maalähetyksiä koskevan velvoitteen rinnalle.

Toissijaisena vaihtoehtona **Medialiitto** ja **RadioMedia** esittävät, että FM-vastaanottomahdollisuudesta säädetään asetuksella säätämällä ajoneuvolain 25 §:ssä asetuksenantovaltuudesta." Näin siinä tapauksessa, että laintasoista säätämisen muuttamista ei pidetä riittävän ketteränä tapana. **Säveltäjien Tekijänoikeustoimisto Teosto ry** kannattaa **RadioMedian** lausumaa.

Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdistys Gramex ry esittää, että FM-radiolähetysten vastaanottomahdollisuus tulee säätää autoradiovastaanottimien pakolliseksi ominaisuudeksi digitaalisia lähetyksiä koskevan velvoitteen rinnalle. Gramex korostaa, että suomalaisen musiikkikulttuurin kannalta radion kuuntelumahdollisuuden varmistaminen autoissa on tärkeää.

Suomen Journalistiliitto ry näkisi tärkeäksi säätää siitä, että uusissa autoissa tulisi olla DAB-vastaanottimen lisäksi varusteena myös ULA-radiovastaanotin.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK viittaa alan toimijoiden ja **Medialiiton** esittämiin kannanottoihin FM-vastaanottimien säilyttämisen edistämiseksi ajoneuvoissa.

Autotuoajat ja -teollisuus ry ja **Autoalan Keskusliitto ry** ehdottavat digiradiovaatimuksen lieventämistä tekniikkaneutraaliksi koskemaan myös muita mahdollisia jakelukanavia. He myös ehdottavat lakiluonnoksen tekstin muuttamista direktiiviä vastaavaan muotoon seuraavasti: "Tämän lain 25 § 7 momenttia sovelletaan 20.12.2020 jälkeen saataville asetettuihin uusiin M-luokan ajoneuvoihin." Lisäksi

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

he toteavat, että direktiivin suomenkielinen käännös poikkeaa englanninkielisestä versiosta tiukemalla sanamuodollaan kohdassa ”viimeistään 21 päivänä joulukuuta 2020”.

Yleisradio Oy, Bauer Media Oy, Sanoma Media Finland Oy ja Digita Oy esittävät, että autoradiovastaanottimen FM-vastaanottomahdollisuus säädetään pakolliseksi ominaisuudeksi uusiin autoihin digitaalisia maalähetyksiä koskevan velvoitteen rinnalle. Toissijaisesti **Yleisradio** esittää, että FM-vastaanottomahdollisuudesta säädetään asetuksella säätämällä ajoneuvolain 25 §:ssä asetuksenantovaltuudesta.

Digita Oy ehdottaa laissa käytetyn sanamuodon ”digitaalisina maalähetyksinä lähetettäviä radiopalveluita” muuttamista muotoon ”digitaalisina maanpäällisinä radiolähetyksinä”.

17. Muuta

Keskusrikospoliisin ja Poliisihallituksen lausunnoissa esitettiin täsmennystä liittyen viestintäpalvelun määritelmään, jotta myös osin tai kokonaan vertaisverkkoperiaatteella toimivat pikaviestinpalvelut voisivat kuulua soveltamisalaan.

Suojelupoliisin lausunnossa esille nostettiin myös lain 157 §:n mukainen tietojen säilyttäminen viranomaistarpeita varten. Suojelupoliisi kiinnitti huomiota siihen, että teletoimintailmoituksen poistuminen numeroista riippumattomilta henkilöiden välisiltä viestintäpalveluilta rajaisi kyseiset palvelut säilyttämismisvelvollisuuden ulkopuolelle nykytilanteesta poiketen.

Maa- ja metsätalousministeriö korostaa kattavan ja toimintavarman laajakaistaverkon merkitystä. Maa- ja metsätalousministeriö pitää erittäin tärkeänä koko maan laajakaistayhteyksien kehittämistä ja maaseutu- sekä saaristoalueiden huomioonottamista yhdenvertaisuuden, elinvoimaisuuden ja tulevaisuuden investointien näkökulmasta. Erityistä huomiota tulee heidän mielestä kiinnittää alueisiin, jotka ovat jäämässä valokuituverkkojen ulkopuolelle sekä alueisiin, jossa Venäjän taajuuskäyttö rajoittaa mobiiliverkkojen kehittämistä.

Oikeusministeriö katsoo, että jatkovalmistelussa myös markkinointia koskevia säännösehdotuksia tulee arvioida perustuslakivaliokunnan käytännön ja perustuslain valossa niiden edellyttämässä laajuudessa. Esityksen jatkovalmistelussa tulee myös varmistua siitä, että esityksessä on kuvattu kansallinen liikkumavara perusoikeusherkissä kysymyksissä perustuslakivaliokunnan edellyttämässä laajuudessa. Lisäksi jatkovalmistelussa tulisi vielä pykäläkohtaisesti varmistaa, että säännösten soveltaminen ennen

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

lain voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin on asianmukaista paitsi käytännön soveltamisen näkökulmasta myös perustuslain asettamat rajoitukset huomioiden. Oikeusministeriö ehdottaa tarkennuksia ja täydennyksiä esityksen viittauksissa rikoslakiin.

Puolustusministeriön näkemyksen mukaan perusteisiin, joiden pohjalta ohjelmistotoimilupa voidaan jättää myöntämättä, perua tai keskeyttää ohjelmiston edelleen lähettäminen, tulisi lisätä kansallinen turvallisuuden vaarantuminen myös muutoin kuin terroristisen tarkoituksen perusteella.

Sisäministeriö kannattaa ohjelmistotoimiluvan myöntämisen esteisiin tehtyjä kansallisen turvallisuuden huomioivia lisäyksiä, mutta esittää kansallisen turvallisuuden lisäämistä niin ikään ohjelmistoluvan perumisen edellytyksiin.

Lapsiasiavaltuutettu huomauttaa, että esitysluonnoksesta puuttuu lapsivaikutusten arviointi.

Kansallisen audiovisuaalisen instituutin KAVI:n mielestä kuvaohjelmalain muuttunut soveltamisympäristö olisi edellyttänyt kuvaohjelmalainsäädännön kokonaisarviointia. KAVI toivoo, että opetus- ja kulttuuriministeriö käynnistää kuvaohjelmalainsäädännön toimivuuden arviointityön ja sen pohjalta lakimuutosten valmistelun mahdollisimman pian. KAVI katsoo, että sen resurssit kuvaohjelmalain valvonnan osalta ovat olleet riittämättömät jo aiemmin ja, että nykyresursseilla se ei kykene kohtuudella hoitamaan nykyisiä tehtäviään eikä etenkään kykene valmistautumaan uusiin tehtäviin. Heidän näkemyksensä mukaan tulevien tehtävien hoitaminen edellyttää pysyvää juridista asiantuntemusta, jota KAVI:lla ei tällä hetkellä mielestään ole.

Suomen Kuntaliitto ry katsoo hallituksen esityksen luonnoksen vaikutusarvioinnista puuttuvan arvion esityksen ympäristövaikutuksista. Kuntaliiton mielestä myös kunnan ja kunnan rakennusvalvontaviranomaisen hallinnollista taakkaa koskeva vaikutusten arviointi on luonnoksessa vajavainen.

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimiala katsoo, että esityksen kirjatuissa arvioissa sijoittamista koskevan sääntelyn muutoksen vaikutuksista viranomaisten toimintaan (s. 124-125) ei ole otettu riittävästi huomioon muita näkökulmia kuin rakennusvalvontaviranomaisen näkökulma. Toimiala katsoo, että lisääntyvä laitteiden ja johtojen sijoittaminen tulee lisäämään myös valvonnan tarvetta sekä sijoittamista koskevien sopimusten valvonnan osalta että sijoittamiseen liittyvien töiden valvonnan osalta.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Kunnallisen itsehallinnon kannalta **kaupunkiympäristön toimiala** pitää ehdotettua sääntelyä langattomien liityntäpisteiden sijoittamisesta selvänä muutoksena voimassa olevaan sijoittamista koskevaan sopimusvapauteen kunnan toiminnan osalta. Tämän takia esityksessä tulisi arvioida ehdotetun sääntelyn vaikutuksia kunnalliseen itsehallintoon.

Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry lausuu MRL 161 §:n muuttamisesta. He katsovan, että kyseiseen pykälään liittyvän kaksivaiheisen pakkosijoitusprosessin sujuvoittamiseksi tulisi järjestelmää kehittää niin, että pakkosijoituslupa käynnistäisi automaattisesti korvaustoimituksen, joka myös voisi johtaa sovintoon. Kyseinen periaate tulisi sisällyttää myös muihin vastaaviin lakeihin, joiden perusteella pakkosijoituslupa annetaan.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK katsoo, että must carry -sääntelyn jatkosta tulisi löytää osapuolia tyydyttävä ratkaisu mahdollisimman nopeasti, viimeistään kuitenkin direktiivin edellyttämässä arviointiaikataulussa.

Ammattiliitto Pro ry esittää vakavan huolensa esityksestä, jolla muutettaisiin valtakunnallisten tilaajamerkkien maksullisuutta.

Kuuloliitto katsoo suorien lähetysten tekstittämisessä olevan paljon kehitettävää ja ehdottaa tavoiteprosenttien säätämistä myös suorien lähetysten tekstityksille sekä portaitaista etenemissuunnitelmaa prosenttimäärän korottamiseksi. Koska suorita lähetyksiä ei vielä täysimääräisesti tekstitetä niin Kuuloliitto ehdottaa, että niille suorille ohjelmille, joita ei tekstitetä, tulisi asetustasolla kirjata tekstitysvelvoite uusinnan yhteydessä yleisön kannalta tarkoituksenmukaisena lähetyksinä tai tilauspalveluohjelmassa vähintään 15 tunnin sisällä. **Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry** kannattaa tätä **Kuuloliiton** ehdotusta. **Kuuloliiton** mielestä, esityksessä oleva siirtovelvoite olisi laajennettava laajakaistaverkoston ja katsoo, että nykyinen must carry/siirtovelvoite -sääntely on osittain vanhentunut, koska se koskee vain TV- ja radiokanavia eikä laajakaistaverkkoa.

Kuuloliitto ehdottaa, että EU:n tulevan esteettömyysdirektiivin ja sen soveltamisen avulla toimijat tulisi velvoittaa täyttämään saavutettavuusvaatimukset ja luomaan kustakin palvelusta/tuotteesta saavutettavuus-seloste ja, että kuulovammaiset mediakäyttäjät tulisi osallistaa palvelujen kehittämiseen. Myös **Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry:n** mielestä erilaiset mediakäyttäjät tulisi ottaa mukaan palvelujen kehittämiseen. Televisiotekniikan kehitykseen liittyen, jatkossa tavoitteeksi olisi asetettava, että uuden sukupolven päätelaitteita käyttöön otettaessa tv-ohjelmissa on tarvittavat tekstitykset, ne toimivat ja esteettömyysvaatimukset otetaan huomioon kuulovammaisia katsojia ajatellen. Myös

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry myös toivoo, että myös muut kanavat kuin Yleisradio huomioisivat viittomakielisen yhteisön paremmin tarjoamalla viittomakieliselle yhteisölle omakielistä ohjelmaa sekä suoraan viittomakielellä tuotettuna että tulkattuna.

Internet-käyttäjät ikuisesti-IKI ry:n mielestä olisi tarpeen arvioida, ettei esitys luo liian raskasta sääntelyä, joka toteutuessaan voisi johtaa siihen, että esimerkiksi eurooppalaisten startup-yritysten asema kansainvälisissä kilpailussa heikkenisi.

FiCom ry esittää muutoksia pykäliin 229, 233, 235a, 244(kohta 16), 299 ja 323, sekä pykälään 325. FiCom toteaa, ehdotetun lain voimaantuloajan 19.9.2020 olevan erittäin ongelmallinen, ja katsoo, että lain lopullisen sisällön varmistumisen ja velvoitteiden voimaantulon väliin ei jää riittävästi aikaa. Tämän vuoksi he ehdottavat lain voimaantuloa lykättävän ehdotetusta vähintään direktiivin edellyttämään voimaantulohetkeen (21.12.2020) sekä yleispalvelunopeuden osalta 1.1.2022, jos yleispalvelunopeutta nostetaan voimassa olevasta nopeudesta.

FiCom katsoo, että siirtovelvoitesääntely ei ole enää välttämätöntä, oikeasuhtaista eikä kohtuullista. Heidän mukaan siirtovelvollisuuksia tulisi tarkastella ennen vuotta 2021 ja siirtovelvoitesääntely on vastoin yleistä tietoyhteiskuntapolitiikkaa, rajoittaa nopeiden yhteyksien tarjoamista kuluttajille, estää operaattoreiden elinkeinon harjoittamista sekä loukkaa operaattoreiden omaisuudensuojaa. Lisäksi siirtovelvoitesääntelyn tulisi kohdella kaikkia teknisiä ratkaisuja samalla tavalla eikä lähetystekniikan tulisi vaikuttaa oikeudelliseen kohteluun tai maksettaviin tekijänoikeuskorvauksiin. Mikäli kaapelitelevisioverkon siirtovelvoitetta ei pureta, tulisi FiComin näkemyksen mukaan SVPL:än sisällyttää siirtovelvoitteen edellytykseksi, että televisioyhtiö vastaa siirtovelvollisuuden alaisen lähetyksen tekijänoikeuskorvauksesta oikeudenhaltijalle ja lisäksi televisioyhtiöiden tulisi maksaa operaattoreille siirtokapasiteetin käytöstä kohtuullinen korvaus.

Telia Finland Oyj, DNA Oyj ja Elisa Oyj kannattavat **FiCom ry:n** lausuntoa.

Business Finland Oy nostaa esiin, että yhtenäisempien EU:n alueen säädösten niin verkkotoimiluijien ja kuin viestintäpalveluiden tietoturvan osalta voi odottaa edesauttavan alan yritysten investointeja toimintaansa, liiketoimintaa ja yhteistoimintaa Euroopan alueella.

Discovery Networks Finland Oy toteaa, että Liikenne- ja viestintäviraston valtuudet huomattavan markkinavoiman sääntelyyn liittyen ovat ehdotuksessa hyvällä ja tiukalla tasolla.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Sanoma Media Finland Oy katsoo, että voimassa olevassa SVPL:ssä Liikenne- ja viestintävirastolle annetut valtuudet HVM-sääntelyyn ja -valvontaan tulisi säilyttää vähintään nykyisen laajuisina. Lisäksi Sanoman mielestä esityksen taloudellisia vaikutuksia mm. esteettömyyspalveluiden tuottamisen osalta tulisi arvioida tarkemmin.

Digita Oy katsoo, että taloudellisia vaikutuksia ei ole arvioitu kaikkien ehdotettujen muutosten osalta. Digitan mielestä esityksestä tulisi karsia kaikki direktiiveistä riippumaton kansallinen lisäsääntely. Digita myös esittää huolensa 26.3 §:än ehdotetusta yleisen edun tv-toimijaa koskevasta lisävaatimuksesta ja sen vaikutuksesta yleisen edun kanavan statuksen houkuttelevuuteen. 345 §:n osalta Digita kannattaa **KHO:n** muutosesityksiä lausunnossa esitetyin perustein ja katsoo, että lain muutoksenhakua koskevien pykälien muuttamisen lisäksi olisi hyvä miettiä myös, miten viraston päätöksistä tehtävien valitusten määrää voisi vähentää.

Telia Finland Oyj:n mielestä taloudellisia vaikutuksia ei ole arvioitu kaikkien ehdotettujen muutosten osalta ja lisäksi tilaajanumeroiden hintasääntelystä teleyrityksille aiheutuvia kustannuksia ja tulonmenetyksiä on arvioitu puutteellisesti sekä vaikutusten suuruutta on vähätelty.

DNA Oyj esittää, että siirtovelvollisuuksia tulisi tarkastella jo nyt eikä vasta vuonna 2021, siirtovelvoite tulisi poistaa radio-ohjelmistojen osalta ja siirtovelvollisuus televisio-ohjelmistojen osalta tulisi poistaa tai toissijaisesti televisioyhtiön, jonka ohjelmistoja teleyritys on velvollinen siirtämään, tulisi korvata teleyritykselle siirrosta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset.

DNA:n mielestä esitysluonnoksen yritysvaikutusten arviointi on pistemäistä ja asiakohtaista huomioidatta muutosehdotusten kokonaisvaikutuksia ja keskeiset negatiiviset taloudelliset vaikutukset on ali-arvioitu koko alan yritysten kannalta. Taloudellisten vaikutusten lisäksi esityksessä tulisi arvioida muuttuvan sääntelyn vaikutukset markkinoiden toimintaan. Näiden lisäksi DNA katsoo, että puhelinmyyntiä jäykistävän säännöksen osalta ei ole esitetty minkäänlaisia vaikutusarvioita, mikä on merkittävä puute.

Elisa Oyj esittää, että kaapelitelevisioverkon siirtovelvoitesääntelystä luovuttaisiin, taikka sitä ei ainaakaan laajennettaisi, koska siirtovelvoitteita tulisi asettaa ainoastaan, mikäli ne ovat välttämättömiä ja oikeasuhteisia suhteessa tavoiteltuihin päämääriin, ja sääntelyn piiri on muuttuneessa mediasisältöjen tarjonnan toimintaympäristössä kaventunut. Myöskään 114 artiklassa tarkoitettuja radio- ja televisiolähetyskanaviin liittyvien täydentävien palvelujen välittämistä koskevia siirtovelvoitteita ei tulisi asettaa edellä mainituista syistä.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Liite: Lista lausunnonantajista

1. Ammattiliitto Pro ry
2. Asiakkuusmarkkinointiliitto ry
3. Autotuojat ja -teollisuus ry ja Autoalan Keskusliitto ry
4. Bauer Media Oy
5. Business Finland Oy
6. Digita Oy
7. Discovery Networks Finland Oy
8. DNA Oyj
9. Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Lainsäädäntö ja hallinto/ Yrityslainsäädäntö
10. Elintarviketeollisuusliitto ry
11. Elisa Oyj
12. Esittävien taiteilijoiden ja äänitteiden tuottajien tekijänoikeusyhdisys Gramex ry
13. FiCom ry
14. Finnet-liitto ry ja jäsenyhtiöt:
 - Blue Lake Communications Oy
 - Eurajoen Puhelin Osuuskunta
 - FNE-Finland Oy
 - Härkätien Puhelin Oy
 - Ikaalisten-Parkanon Puhelin Osakeyhtiö
 - JAPO
 - Kainuun Puhelinosuuskunta
 - Kaisanet Oy
 - Karjaan Puhelin Oy
 - Kemiön Puhelin Oy
 - Laitilan Puhelin Osuuskunta
 - Lounea Oy
 - LPOnet Osk Anl
 - Länsilinkki Oy
 - Mariehamns Telefon Ab
 - MPY Telecom Palvelut Oyj
 - Paraisten Puhelin Oy
 - Pietarsaaren Seudun Puhelin Oy
 - Pohjois-Hämeen Puhelin Oy
 - Vakka-Suomen Puhelin Oy
 - Ålands Telefonandelslag
15. Helsingin kaupunki, kaupunkiympäristön toimiala
16. Häätäkeskuslaitos
17. Internet-käyttäjät ikuisesti-IKI ry
18. Kansallinen audiovisuaalinen instituutti, Mediakasvatus- ja kuvaohjelmayksikkö
19. Keskuskauppakamari
20. Keskusrikospoliisi
21. Kieliasiantuntijat ry
22. Kilpailu- ja kuluttajavirasto
23. Koneyrittäjät ry
24. Korkein hallinto-oikeus
25. Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry
26. Kuopion kaupunki, kaupunkiympäristön palvelualue, rakentamisen ja kunnossapidon palvelut
27. Kuuloliitto ry
28. Kuurojen Liitto ry

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	www.lvm.fi
	Eteläesplanadi 16	PL 31	029516001	etunimi.sukunimi@lvm.fi
	Helsinki	00023 Valtioneuvosto		kirjaamo@lvm.fi

29. Lapsiasiavaltuutetun toimisto
30. Liikenne- ja viestintävirasto
31. Maa- ja metsätalousministeriö
32. Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK r.y.
33. Marketing Finland
34. Mediakasvatuskeskus Metka - Centralen för Mediefostran Metka, Toiminnanjohtaja
35. Medialiitto ry
36. Microsoft
37. MTV Oy
38. Neogames Finland ry
39. Nokia Oyj, LuxTurrim5G ekosysteemyritysten puolesta:
 - Agora Networks Oy
 - A-insinöörit Oy
 - Caruna Oy
 - City of Espoo
 - Destia Oy
 - Ensto Oy
 - Indagon Oy
 - Nokia Solutions and Networks Oy
 - Orbis Oy
 - Premix Oy
 - Rumble Tools Oy
 - Sensible4 Oy
 - Sitowise Oy
 - Spinverse
 - Tehomet Oy
 - Teleste Corporation
 - Vaisala Corporation
 - Vedia Oy
40. Näkövammaisten liitto ry
41. Oikeusministeriö
42. Opetus- ja kulttuuriministeriö
43. Oulun käräjäoikeus
44. Palvelualueiden työnantajat PALTA ry
45. Pelastakaa Lapset ry
46. Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto, Pelastusjohtajien hallitus 26.10.2019 ja 14.1.2020
47. Poliisihallitus
48. Puolustusministeriö
49. Päivittäistavarakauppa ry
50. RadioMedia ry
51. Rakennusteollisuus RT ry / INFRA ry
52. Sanoma Media Finland Oy
53. Sisäministeriö
54. Sosiaali- ja terveysministeriö
55. Sosiaali- ja terveysministeriö, Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE
56. Suojelupoliisi
57. Suomen elokuvasäätiö sr.
58. Suomen Journalistiliitto ry
59. Suomen Kuntaliitto ry, Alueet ja yhdyskunnat -yksikkö
60. Suomen Yrittäjät ry
61. Sähköherkät ry
62. Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

63. Tampereen yliopisto, Informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta
64. Teknologiateollisuus ry
65. Telia Finland Oyj
66. Tietosuojavaltuutetun toimisto
67. Turun kaupunki Kaupunkiympäristötoimiala
68. Valtiovarainministeriö
69. Vammaisfoorumi ry
70. Yhdenvertaisen kulttuurin puolesta ry
71. Yleisradio Oy, Lakiasiat

Ei lausuntoa:

1. Etelä-Karjalan käräjäoikeus
2. Huoltovarmuuskeskus
3. Itä-Uudenmaan käräjäoikeus
4. Kanta-Hämeen käräjäoikeus
5. Metsähallitus
6. Pirkanmaan käräjäoikeus
7. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira
8. Säteilyturvakeskus
9. Veikkaus Oy
10. Väylävirasto

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--